

**T.C.
CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI**

**SİVAS İLİ ÖZEL VE DEVLET İLKÖĞRETİM
OKULLARINDA OKUYAN ÖĞRENCİLERİN
BEDEN EĞİTİMİ DERSİNE BAKIŞ AÇILARI
VE BEKLENTİLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

İLKNUR ÖZBAKIR

**DANIŞMAN ÖĞRETİM ÜYESİ
PROF. DR. HASAN ELDEN**

**2006
SİVAS**

İÇİNDEKİLER.....	I
TABLolar.....	III
SENATO KARARI.....	V
TEŞEKKÜR.....	VI
BÖLÜM I.....	1
1. GİRİŞ.....	7
1.1. SPORUN ÖNEMİ.....	7
1.2. ÇOCUKLARDA SPOR.....	8
BÖLÜM II.....	10
2. GENEL BİLGİLER.....	10
2.1. BEDEN EĞİTİMİ VE SPORUN TANIMI.....	10
2.2.1. Kişisel Yönden Sporun Önemi.....	11
2.2.2. Toplumsal Yönden Sporun Önemi.....	11
2.2.3. Ekonomik Yönden Sporun Önemi.....	12
2.2.4. Çocuk ve Gençler İçin Spor Eğitiminin Önemi.....	12
2.2.5. Sağlık Açısından Sporun Önemi.....	12
2.2.6. Estetik Açıdan Sporun Önemi.....	13
2.2.7. Felsefi ve Pedagojik Açıdan Sporun Önemi.....	13
2.3. DÜNYADA BEDEN EĞİTİMİ.....	13
2.4. TÜRKİYE’DE BEDEN EĞİTİMİ.....	14
2.5. EĞİTİMİN AMAÇLARI.....	15
2.6. BEDEN EĞİTİMİNDE GENEL AMAÇLAR.....	16
2.7. BEDEN EĞİTİMİ DERSİNİN İLKÖĞRETİM DÜZEYİNDEKİ GENEL AMAÇLARI.....	18
2.8. BEDEN EĞİTİMİ DERSİNİN FİZİKSEL GELİŞİMDEKİ ROLÜ.....	19
2.9. BEDEN EĞİTİMİ DERSİNİN PSİKO-MOTOR GELİŞİMDEKİ ROLÜ.....	20
2.10. BEDEN EĞİTİMİ DERSİNİN ZİHİNSEL GELİŞİMDEKİ ROLÜ.....	21
2.11. BEDEN EĞİTİMİ DERSİNİN DUYGUSAL VE TOPLUMSAL GELİŞİMDEKİ ROLÜ.....	22
BÖLÜM III.....	23
3. GEREÇ VE YÖNTEM.....	23
3.1. ARAŞTIRMANIN AMACI.....	23
3.2. ARAŞTIRMANIN TİPİ.....	23

3. 3. ARAŞTIRMANIN YERİ.....	23
3. 4. ARAŞTIRMANIN EVRENİ VE ÖRNEKLEM.....	23
3.5. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI	24
3.6. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI.....	24
3.7. ÖN UYGULAMA.....	24
3.8. VERİ TOPLAMA ARAÇLARININ UYGULANMASI	25
3.9. İSTATİSTİKSEL ANALİZ	25
BÖLÜM IV.....	26
BULGULAR.....	26
BÖLÜM V	51
TARTIŞMA.....	51
BÖLÜM VI.....	58
SONUÇ VE ÖNERİLER	58
ÖZET.....	59
SUMMARY.....	60
KAYNAKLAR.....	62
EKLER.....	65

TABLolar

Tablo 1 : Çalışmaya alınan bireylerin doğum yerlerine göre dağılımı.....	20
Tablo 2 : Çalışmaya alınan bireylerin anne eğitim durumlarına göre dağılımı.....	21
Tablo 3 : Çalışmaya alınan bireylerin baba eğitim durumlarına göre dağılımı.....	22
Tablo 4 : Gelir düzeyine göre öğrenci dağılımlarının incelenmesi	23
Tablo 5 : Öğrencilerin oturma durumlarına göre dağılımları.....	24
Tablo 6 : Bireylerin oturdukları konut tipine göre dağılımların incelenmesi	25
Tablo 7 : Okullardaki öğrencilerin beden eğitimi dersini sevme durumlarına göre dağılımların incelenmesi.....	26
Tablo 8 :Beden eğitimi dersini sevmeme nedenlerine göre dağılımların incelenmesi	27
Tablo 9 : Öğrencilerin ders dışında spor yapma durumlarına göre dağılımların incelenmesi	28
Tablo 10 : Beden Eğitimi dersi dışında okullardaki öğrencilerin tercih ettikleri branşlara göre dağılımların incelenmesi.....	29
Tablo 11 : Okullardaki öğrencilerin spora ayırdıkları zamana göre dağılımların incelenmesi	31
Tablo 12 : Okullarda bireylerin hangi amaçla spor yapmalarına göre dağılımların incelenmesi	32
Tablo 13 : Okullardaki öğrencilerin aile ve beden eğitimi öğretmenlerinin spor yapma konusundaki bireyleri destekleme durumuna göre dağılımların incelenmesi	33
Tablo 14 : Aile ile spor yapma durumuna göre gruplardaki öğrencilerin karşılaştırılması	34
Tablo 15 : Ailede spor yapan kişilere göre dağılımların incelenmesi	35
Tablo 16 : Okullardaki öğrencilerin aileleri ile spor yapma durumuna göre dağılımların incelenmesi.....	36
Tablo 17 : Okullardaki bireylerin aileleri ile birlikte spor yapmayı isteme durumlarına göre dağılımların incelenmesi	37
Tablo 18 : Beden eğitimi dersinin spora olan ilgilerinin artmasına göre okullardaki dağılımlarının incelenmesi.....	38
Tablo 19 : Beden Eğitimi dersinin gündemdeki spor olaylarını takip etmeye etki durumuna göre okullardaki öğrencilerin dağılımlarının incelenmesi	39
Tablo 20 : Beden Eğitimi dersinin fiziksel gelişimi etkileme durumuna göre dağılımların incelenmesi.....	40

Tablo 21 : Beden Eğitimi dersinin düzenli spor yapma alışkanlığı kazandırmasına göre öğrenci dağılımlarının incelenmesi	41
Tablo 22 : Beden Eğitimi dersinin nasıl işlenmesi gerektiğine göre dağılımların incelenmesi	42
Tablo 23 : Beden Eğitimi dersinin okul takımlarına girebilme beklentisini gerçekleştirebilmesi yönünden dağılımların incelenmesi.....	43
Tablo 24 : Okullardaki öğrencilerin Beden Eğitimi Öğretmeni olmayı isteme durumuna göre dağılımların incelenmesi	44

Bu tez, Cumhuriyet Üniversitesi Senatosunun 05.01.1984 tarihli toplantısında kabul edilen tez yazma yönergesine göre hazırlanmıştır.

TEŞEKKÜR

Tezimin hazırlanmasında ve yetiŐme sürecimde bana büyük emeği geçen tez danıŐmanım, saygıdeğer hocam Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof.Dr. Hasan ELDEN'e, çalıŐmamda yardımlarını esirgemeyen Fen Edebiyat Fakóltesi Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Faruk KOCACIK'a, Biyoistatistik Bölümü Öğretim Üyesi Yrd. Doç.Dr. Ziyet ÇINAR'a, varlığıyla bana her zaman huzur ve çalışma azmi veren canım oğlum Cankat ÖZBAKIR'a sonsuz teşekkür ederim.

İlknur ÖZBAKIR
Beden Eğitimi Öğretmeni

BÖLÜM I

1. GİRİŞ

1.1. SPORUN ÖNEMİ

İnsan vücudu, doğuştan gelen özellikleri itibariyle sürekli hareket etme ihtiyacıdır. İçinde bulunduğumuz yüzyıla gelinceye kadar bu yapının gereği olarak insanlar sürekli hareket halinde olmuşlardır ve pek çok işi yerine getirmek için kas gücünü kullanmışlardır. Ancak 19. yüzyılın sonlarıyla 20. yüzyılın başlarında sanayi ve endüstri döneminin başlamasıyla birlikte hareket ihtiyacı giderek azalmaya başlamıştır. 100 yıl önce, tüm dünyadaki enerji ihtiyacının %90'ı insan enerjisi tarafından karşılanırken, günümüzde bu oran % 1'den daha aşağılara inmiştir. Uygarlığın getirdiği kolaylıklar ve sağladığı olanaklarla, insanlar her geçen gün daha az hareket eder hale gelmiştir. Geniş kitleler gün boyu oturarak çalışmakta, geri kalan zamanlarında ise saatlerce televizyon seyretmekte ve bu arada sürekli bir şeyler yeme alışkanlığı kazanmaktadırlar (1).

Organizmanın karakteristik yapısına uygun olmayan bu durum, bilinen tüm olumsuz etkilerine karşın giderek yaygınlaşmaktadır. Bu durumun kaçınılmaz sonucu olarak hareket azlığına bağlı sağlık sorunları belirmeye başlamış ve hareketsizlik insanı tehdit eden, yaşamı riske sokan bir etken durumuna gelmiştir. Bütün bu olumsuz koşullardan kurtulmak, organizmayı zinde ve sağlıklı kılmak için spor yapma gereksinmesi bir zorunluluk olarak ortaya çıkmaktadır (2).

Ansiklopedilere göre spor “bireysel ve kolektif oyunlar şeklinde yapılan, genellikle yarışmaya yol açan, bazı kesin kurallara göre uygulanan ve geç dönemde yararlı olması beklenen beden hareketlerinin tümü” şeklinde tanımlanmaktadır (3). Başka bir tanıma göre Beden Eğitimi; oyun, cimmastik ve spor gibi eğitici bütün bedensel etkinlikleri içeren genel bir kavram olup, bedensel etkinlikler içinde ve bedensel etkinlikler aracılığı ile eğitimidir (4).

Günümüzde ise sporun bu ansiklopedik tanımlamanın dışında daha geniş bir anlamda “kişinin sağlık durumunu geliştiren ve gelişmiş sağlık durumunu devam

ettiren hareketler” şeklinde ifade edilmektedir (5). Görüldüğü gibi sporda artık yarışma amacının dışında, sağlığı koruma düşüncesi de yer almakta ve insanlar bu düşünceyle spor yapmaya davet edilmektedir. Bu yönlendirme özellikle gelişmiş ülkelerde yerini bulmakta ve geniş insan kitleleri çok değişik sportif etkinliklerde bulunmaktadırlar. Yaşam boyu spor, sağlıklı yaşam için spor, fitness (fiziksel uygunluk), aerobik, jogging vb... sloganlar ve çeşitli spor kulüplerinin faaliyetleriyle spor yapan insanların sayısının artırılmasına çalışılmaktadır (6).

Düzenli yapılan spor insanların özellikle kalp-dolaşım, kas-iskelet sistemi gibi sistemlerine biyolojik avantajlar sağlamaktadır. O halde insanın anatomik, fizyolojik ve psikolojik yönden iyi durumda olması, etkinliklerini sürdürmesi ve gereken hallerde, yedek gücünü, kuvvetini ortaya koyabilmesi için spor yapmaya ihtiyacı vardır ve bu ihtiyaç mutlaka yerine getirilmelidir (7).

Bu koşullar sağlandığında spor, koruyucu hekimliğin bir aracı olmakta, bireyin sağlığın geliştirmekte, hastalıklara karşı dirençli olmasına yardım etmektedir (8).

1.2. ÇOCUKLARDA SPOR

Spor, büyüme çağındaki çocuklar için hem bedensel sağlık ve fiziksel gelişme yönünden, hem de iyi bir kişilik oluşturmaya ve ruh sağlığı bakımından yararlı ve gereklidir. Çağımızda çocukların her bakımdan gelişmesinde sporun önemli bir rol oynadığı herkes tarafından kabul edilmektedir. Spor, kaliteli yaşamın bir parçası ve en yararlı sosyal etkinliklerden biri olarak kabul edilmekte ve çocukların bu etkinlikten pay almaları zorunlu sayılmaktadır (7).

Çocuğun ergenlik öncesi ve sonrası düzenli olarak yaptığı sportif etkinlikler, bir taraftan sağlıklı bir fizik yapısının gelişmesine yardımcı olurken, diğer taraftan ruhsal ve moral gelişmeye katkıda bulunur. Çocuklarda karşılıklı yardımlaşma, birlikte çalışma, oyun düzenine uyma ve arkadaşlarıyla bir arada olma duygularının gelişmesi sağlar. Yapılan araştırmalar, okul çağındaki çocuklara düzenli spor yapma alışkanlığı kazandırıldığı takdirde, bunun ileriki yıllarda da devam edebileceğini göstermiştir. İleriki yaşlarda, düzenli spor yapma alışkanlığını kazanmak zordur. Bu nedenle, sağlıklı olmanın koşullarından biri, spora erken yaşlarda başlamaktır.

Çocukların spora başlamasında ve sporu sevdirmede ana-baba ve eğitim kurumlarına görevler düşer. Gelişmiş ülkelerin tümünde, eğitim-öğretim programlarında spora yeterli zaman ayrılır; eğitimin genel ve özel amaçlarının bir kısmı, beden eğitimi dersleriyle verilmeye çalışılır (3).

ABD’de yaşları 8–16 arasında değişen 7 milyon öğrenci ki bunların yaklaşık yarısı kız öğrencilerden oluşmaktadır, organize bir şekilde (kulüpler bazında) sportif aktivitelerde bulunmaktadır. Çocukların çoğu sportif aktiviteleri boş zamanlarını değerlendirme aracı olarak görürken, kurumlar ve anne- babalar çocuklarını bilinçli olarak uygun sportif aktivitelere yönlendirmeye çalışmaktadırlar (6).

Çocukluk çağındaki hareketlilik, erişkin yaşlardaki yaşam tarzının belirlenmesi yönünden önemlidir. Yeme-içme ve diğer günlük yaşam etkinliklerinde olduğu gibi, hareket alışkanlığı da çocukluk yaşlarda kazanılır ve bir yaşam biçimi olarak yerleşik nitelik alır. Bu nedenlerle ilköğretim döneminde öğrencilerin spora bakış açıları, spordan beklentilerinin neler olduğu bilinmeli, aile ve eğitim kurumlarının bu konudaki tutum ve davranışlarının ne denli önemli olduğu vurgulanmalıdır (1).

BÖLÜM II

2. GENEL BİLGİLER

2.1. BEDEN EĞİTİMİ VE SPORUN TANIMI

Beden Eğitimi; Milli Eğitimin temel ilkelerine uygun olarak kişinin beden, ruh ve fikir gelişimini sağlamaktır. İnsanın toplum kurallarına uygun olarak yaşaması, birbirleriyle olan ilişkilerinin iyi örneğini verebilmesi, yardımsever, insan haklarına saygılı, dürüst davranması, zeki, ruhsal ve bedensel yapı itibariyle sağlıklı olmasıyla bağlantılıdır. Beden Eğitimi insanın sosyalleşebilmesi ve kişiliğini bulup doğru bir çizgi üzerinde yol almasında büyük rol oynar. Kısaca beden eğitimi bireyin beden sağlığını, ruh sağlığını, beden becerilerini geliştirmeye yönelik, gerektiğinde çevresel koşullara ve katılımcıların özelliklerine göre değiştirilebilen esnek kurallara dayalı oyuna, cimmastiğe spora dönük alıştırma ve çalışmaların tümünü kapsayan geniş tabanlı bir etkinliktir (9).

Spor, beden eğitimi faaliyetlerini özelleştirerek çeşitli branşlarda somutlaşmış, üst düzeyde yapıldığında fizyolojik, psikolojik, estetik, teknik özellikleri gerekli kılan yarışmaya dayalı ve katı kurallarla çevrili bir etkinliktir. Görünürdeki en çarpıcı amacı (*Beden eğitimi ile birlikte taşıdığı eş amaçlar dışında*) yarışmak ve kazanmaktır (9).

Beden Eğitimi bireyin büyüme, gelişme ve davranışlarını sağlayan güçlü bir eğitim alanıdır. Genel eğitimin tamamlayıcısı ve ayrılmaz bir parçası olan beden eğitimi, aynı zamanda tüm kişiliğin eğitimidir (10).

Spor, başarıyı genişletme ve yarışmada üstün gelme amacını içerir. Bunun için bedensel açıdan daha yetenekli olanların seçilmesi ve seçilenlerin sürekli ve yoğun bir eğitimle yetiştirilmeleri gerekir. Spor, gerçek anlamda başarı gücünün artırılmasını ve kişisel açıdan en yüksek noktaya çıkarılması yolunda gösterilen yoğun bir çabadır.

Spor, tesis, öğretim, malzeme ve spor organizasyonlarından ibaret olan temel faktörlerin bir arada bulunduğu ortamda vardır ve gelişir (9).

Beden Eğitimi, bireyin beden ve ruh sağlığının gelişmesi için yapılan hareketlerin bütünüdür. Spor ise, bireyin beden ve ruh sağlığının gelişmesinin yanında, belli kurallara göre rekabet ölçüleri içinde mücadele etme, heyecan duyma, yarışma ve üstün gelme amacını içerir. Bütünlük eğitimi, beden eğitimi olmadan mümkün değildir. Bu nedenle beden eğitimi ideal eğitimin biçimlenmesine diğer etkinliklerle birlikte etki etmeli ve gelişip büyüyen genci örneğe uygun bir biçimde yetiştirmede yardımcı olmalıdır (11).

2.2.1. Kişisel Yönden Sporun Önemi

1. Günlük işlerini ve yaşayışlarını en verimli şekilde yürütebilecek kuvvet, çeviklik, elastikiyet, çabukluk ve dayanıklılık sağlar.
2. İyi moral ölçüleri içerisinde gelişmiş kemik, kas yapısı ve iyi duruş alışkanlıkları kazandırır.
3. Hastalıklara karşı dayanıklılık sağlar.
4. Oyun, folklor, halk dansları, mahalli ve milli oyunlar, ritmik faaliyetlerle ilgili beceri ve yetenekler kazandırır.
5. Bedensel etkinlikler aracılığıyla geçerli sağlıklı, yaşam davranış nitelikleri kazandırır.
6. Kültürel zevk, duyarlılık sağlar.
7. Serbest zamanları değerlendirme davranış ve becerileri kazandırır (9).

2.2.2. Toplumsal Yönden Sporun Önemi

1. Liderlik, hoşgörü, arkadaşlık, iyiyi, doğruyu ve güzeli takdir etme gibi nitelikler kazandırır.
2. Kendini kontrol etmeyi, başkalarına ve kurallara saygıyı öğretir.
3. Olumlu ve sağlıklı yaşama alışkanlığı kazandırır.
4. Ölçülü ve planlı bir şekilde çalışmayı ve dinlenmeyi öğretir.
5. Yeni bir gün ve faaliyete istekli ve kuvvetli başlamayı sağlar.
6. Toplumsal sorumluluğu geliştirir.
7. Birlikte olma, birlikte iş yapma ve bireyin toplumda kendisini belirtmesine olanak verir (9).

2.2.3. Ekonomik Yönden Sporun Önemi

1. Ferdin günlük işlerini ve yaşayışını en verimli şekilde yürütebilmesini sağlar.
2. Yapıcı ve üretici yeteneklerini geliştirir.
3. İş, görev ve meslek sorumluluğu kazandırır.
4. Ekonomik düzeyin getirdiği düşünce davranış, bilgi ve becerilerin bireylere aktarılmasını sağlar.
5. Bilgi alanında ihtisaslaşmayı ve yaratıcılık gücünü geliştirir.
6. İş gücünü artırır (9).

2.2.4. Çocuk ve Gençler İçin Spor Eğitiminin Önemi

1. Spor etkili ve çekici bir eğitim unsurudur.
2. Bireyi topluma hazırlar.
3. Bireyin mevcut yapısını geliştirici ve eğitici rol oynamasının yanında fikir ve ruh eğitiminde önemli bir rolü vardır.
4. Genç nesillerin yapıcı, yaratıcı ve üretici olmasında sosyal kaynaşma ve kültürel kalkınmaya büyük etkisi olmaktadır.
5. İyi alışkanlıklar edinmede önemli bir rolü vardır.
6. Bedensel ve ruhsal bir eğitim aracıdır.
7. İnsanın niteliklerini geliştirip, üretip ve uygarlık yarışında daha başarılı hale gelmeyi sağlar.
8. Kişilere hem statü kazandırır, hem de gelir düzeylerini artırır.
9. Çocuk ve gençlerin her bakımdan gelişmesinde önemli bir rol oynamakla büyüme çağındaki çocuklar için bedensel sağlık, fizyolojik gelişme iyi bir kişiliğin oluşması ve ruh sağlığı bakımından yararlı ve gereklidir.
10. Sağlıklı olmanın en önemli koşulu spora erken yaşlarda başlamaktır (9).

2.2.5. Sağlık Açısından Sporun Önemi

Yaşam grafiği içerisinde birçok insan ekonomik hayatını bedensel gücü ile kazandığı gibi birçok insan da zihinsel gücü ile kazanmaktadır. Bu iki tür insan

hayatı için beden eğitimi zihinsel, bedensel ve tinsel fonksiyonların gelişmesinde en önemli araçtır. Otuz yaş üzeri masa başında çalışan “oturak hayatı” ortamındaki büyük kitleyi oluşturan bugünün hastalığı hareketsizlik ve buna bağlı olarak şişmanlık hastalığıdır. Hareketsizlikten doğan vücuttaki aşırı yağlanma, günümüz insanını çeşitli arayışlar içine itmiştir. Bunlara çeşitli örnekler verebiliriz; beslenme rejimleri, düşük kalorili besinleri tercih etme, çeşitli zayıflama tabletleri gibi. Beden Eğitimi ve Spor olgusunu içinde ele alırsak günümüzde tam gün uğraşı ve yeni gelişmeleri yakından takip etmeyi gerektiren ve yine geniş bir meslek ve sanayi kolu olarak dünya pazarı açısından da değerlendirilmesi ayrıca sağlığa zarar verebilecek malzeme ve ilaçlardan da kaçınabilmek önemli bir boyuttur (12).

2.2.6. Estetik Açıdan Sporun Önemi

Bugün her insanın güzel bir vücut görünüşüne ihtiyacı vardır. Bu durum ayrıca kadınlar arasında daha yaygın bir ihtiyaç olmuştur. Çünkü her kadın güzel görünmek zorundadır. Erkeklerde de bu duygu küçümsenmeyecek kadar ileridir. Ayrıca insan vücudunun oranlı ve düzenli gelişimi her dönemde birçok sanata konu olmuştur (12).

2.2.7. Felsefi ve Pedagojik Açıdan Sporun Önemi

Kişiyi toplumsal yönden geliştirmek için ruhsal, bedensel ve zihinsel çalışmalar birbirine bağlı paralel olarak ele alınmalı ve asla ayrı ayrı düşünülmemesi gerekir.

Yukarıdaki çalışmalar bir bütünlük içinde ele alınırsa anlam kazanır. Tek yönlü çalışmalar öğrencinin gelişimini eksik bırakır (12).

2.3. DÜNYADA BEDEN EĞİTİMİ

Antik beden eğitimi anlayışı Orta Çağ’ın skolastik eğitimiyle birlikte tarihin karanlıklarına gömüldükten sonra 14.yüzyılda Avrupa’da başlayan Rönesans ve Hümanizm hareketleri ile yeniden gündeme geldi. Yeni Çağ’a geçişi oluşturan bu

olaylar, Avrupa’da eğitimde “ruh ve beden dengeli bir tarzda geliştirilmesi” düşüncesinin yeniden ortaya çıkmasını sağladı. Fransız düşünür J. J. Rousseau ile olgunlaşan, beden eğitiminin okul programlarına alınması uğraşların başlangıcı, Avrupa’da 1400 ve 1500’lü yıllara rastladı. 1770’li yıllarda ise Philantropinum’larda teorik derslerde değişmeli olarak uygulandı. Hümanizm akımıyla yeniden doğan “beden eğitimi anlayışı”, zaman zaman uğradığı kesintilere rağmen bir çığ gibi gelişerek Avrupa ve dünya ülkelerini sardı.

1901 yılında itibaren ise Amerika’da üniversiteler, beden eğitimini lisans programlarına dahil etti. Günümüzde beden eğitimi, dünyanın birçok ülkesinin, ilk ve orta dereceli okullarında zorunlu ders niteliği haline geldi (13).

2.4. TÜRKİYE’DE BEDEN EĞİTİMİ

Avrupa’yı saran yeniliklere daha fazla direnemeyen Osmanlı Devleti Sultan Abdülmecit zamanında; 3 Kasım 1839’da ilan edilen Tanzimat Fermanı paralelinde, okullarla “jimnastik” adı altında bedensel etkinlikler, ilk olarak Askeri Mektepler Nazırı Galip Paşa zamanında törenle kabul edildi. Askeri okulların ilk jimnastik öğretmenleri Lesen Marti ve Piçini oldu.

Fransız Liseleri eğitim programlarını ülkemizde uygulayan sivil okulumuz mektebi-i Sultani (Galatasaray Lisesi)’de 1 Eylül 1868’den itibaren “jimnastik” adı altıyla beden eğitimi dersleri verilmeye başladı. İlk hocaları Curel, Moiroux ve Stangali adlı yabancı uzmanlar oldu.

Cumhuriyet devrine kadar ufak tefek değişikliklerle uygulanacak olan “Maarifi Umumiye Nizamnamesi” ile 1869’da Rüştüyelere, 1870’de Mekteb-i Tıbbiye’ye, 1877’de İdadilere jimnastik ve eskrim dersleri konuldu. Beden Eğitimi formasyonu veren bir kuruluş olmadığından, Faik Üstünidman Galatasaray Lisesinden mezun olur olmaz okulun jimnastik öğretmenliğine atandı, böylece sivil okullarımızın ilk Türk Beden Eğitimi Öğretmeni oldu.

Daha sonra Selim Sırrı Tarcan, Nizamettin Kırşan ve Vildan Aşır Savaşır lise eğitimi üstüne, spor eğitimcisi formasyonu veren yabancı ülkelere ek öğrenimle

formasyon kazanma yoluna gitti. Selim Sırrı Tarcan, spor eğitimcisi yetiştirmede açtığı özel kursların yanında 15 Ağustos 1923’de toplanan “Heyet-i İlmiye” de yer alarak hükümet programına ilk defa 1 yıl süreli “Beden Öğretmeni Okulu”nu koydurmayı başardı.

Cumhuriyet döneminde okulların sayı ve mevcutları arttıkça bilgili ve formasyonlu spor eğitimcisi ihtiyacı da büyük ölçüde hissedildi. Bunu gidermek için 1932–1933 öğretim yılında Ankara’da orta dereceli okullara çeşitli branş öğretmenlerini yetiştiren Gazi Eğitim Enstitüsü’nde Beden Eğitimi bölümü açıldı. 1967 yılına kadar ülkemizin tek spor eğitim kurumu olan Gazi Eğitim Enstitüsü’nden sonra İstanbul daha sonra Bursa, İzmir, Diyarbakır illerindeki Eğitim Enstitüleri eklendi.

1974 yılında ilk olarak Ankara 19 Mayıs Gençlik ve Spor Akademisi, ardından Manisa ve Anadoluhisarı Gençlik ve Spor akademileri kuruldu. Sporun daha bilimsel olarak yapılmasına yardımcı olacak antrenörler, beden eğitimi öğretmenleri, spor yöneticileri ve monitörler yetiştirilmeye başlandı (13).

2.5. EĞİTİMİN AMAÇLARI

Eğitimin amaçları örgün eğitim faaliyetlerinin dayanağıdır. Eğitimin amaçlarının kaynağı bilimsel olgulara ve araştırmalara dayalı bir eğitim felsefesidir. Amaçlar tayin edilmeden gelişme sağlamak mümkün değildir. Buna göre okulda yapılacak bir değişme için amaçların daha etkin bir şekilde geliştirilmesine bağlıdır.

Amaçların hiyerarşik sınıflandırılmasında merkezi sistemde eğitim politikasının devlet politikasıyla tutarlı olması gerekir. Bu tutarlılığın sağlanması ancak tüm eğitim kurumlarını ilgilendiren “Milli Eğitimin Amaçları” ile mümkün olur. Hiyerarşide ilk sırayı teşkil eden bu amaçların devletin milli eğitim politikasıyla tutarlı, kapsamlı ve genel olması esastır. Milli eğitimin amaçlarının çeşitli okul kademelerinde ve okul tiplerinde ne ölçüde gerçekleştirilebildiği ele alınmalıdır. Şüphesiz eğitim gören her Türk çocuğuna milli eğitimin amaçlarını benimsetmek, bu amaçları icra eden öğretmenler de benimsemek zorundadır.

Bu sebeple her okul kademesi için milli eğitimin amaçları ile tutarlı “okul amaçları” geliştirmek gerekir.

Amaçlar gerek topluma gerekse öğrenciye katkıda bulunmak ve gelişmesi yönünde olmalıdır. Ülkemizi ve örgün eğitimin istenilen seviyeye gelebilmesi için anlamlı amaçların, belirlenmesine ve gerçekleştirilmesine bağlıdır. Eğitim insanlara yaşama yollarını, kültürün tanıtılmasını ve geliştirilmesini amaç edindiğinden amaçların sosyal şartlarla ilişkili olması gerekir (12).

Eğitim, amacı ve aracı insan olan karmaşık bir oluşumdur. Düşünce kaynağını felsefeden, doğruluğunu bilimden ve düzenini de toplumdan alan bir insan yaratma sanatıdır. İnsan yaratma oluşumunda beden eğitiminin genel eğitime katkısı çok büyüktür. Diğer bir deyişle, Beden Eğitimi ile genel eğitim ayrılmaz bir bütündür (14).

2.6. BEDEN EĞİTİMİNDE GENEL AMAÇLAR

Atatürk İlke ve İnkılâpları, Anayasa, Milli Eğitim Temel Kanunu ve Türk Milli Eğitiminin temel amaçları doğrultusunda, öğrencilerin gelişim özellikleri de göz önüne alınarak onların;

“Kişisel ve toplumsal yönden sağlıklı, mutlu, iyi ahlaklı ve dengeli bir kişilik sahibi olmaları, yapıcı, yaratıcı ve üretken, milli kültür ve değerlerini ve demokratik hayatın temel ilkelerini benimsemiş bireyler olarak yetiştirilmeleri” genel amaçtır. Bu genel amaçlar şu şekilde oluşturulmuştur.

a. Her Türk çocuğuna iyi insan, iyi vatandaş olması için gerekli olan temel bilgi, beceri ve davranışları kazandırabilme.

b. Her Türk çocuğunu ilgi ve yetenekleri doğrultusunda yetiştirerek, hayata veya daha üst düzeye hazırlamaktır. Beden Eğitiminin bu genel amaçları doğrultusunda belirlenen temel eğitimin (İlköğretim) ve Lise Beden Eğitimi dersinin genel amaçları da İlköğretim okulları, Lise ve dengi okullar Beden Eğitimi dersi Öğretim programları kitapçığında ele alınarak gösterilmiştir.

Milli Eğitim Bakanlığına bağlı her kademedeki Beden Eğitimi Öğretmenlerinin bu amaçları benimseyip ve gerçekleştirmek için çaba göstermeleri beklenir (12).

Beden Eğitimin amaçları daha iyi bir şekilde yorumlanabilmesi için, çeşitli otoritelerin beden eğitimin amaçları hakkındaki düşüncelerine bir göz atmakta yarar vardır:

A.Lumpkin'e göre, beden eğitimin üç önemli amacı vardır (15):

		Vücut fonksiyonları, sağlık, büyüme ve gelişme
BİLİŞSEL AMAÇ	Bilgi ve Anlama	
		Oyun kuralları, beceri, strateji, koruma
DUYUŞSAL AMAÇ		Kendine güvenme, değer yargıları, kişilik gelişimi, iletişim becerisi, nezaket, fair play
		Kendine kontrol etme, kendine disipline etme, eğlence, gevşeme, kendine ifade etme, nasıl kazanacağını ve nasıl kaybedeceğini öğrenme
PSİKOMOTOR		Temel hareket modelleri, motorik beceriler, temel oyun becerileri, sensori-motorik beceriler.
		Kardiovasküler dayanıklılık, kas kuvveti ve dayanıklılığı, esneklik.

M.Epuran'a göre beden eğitimin amaçları şöyle sınıflandırılmaktadır (16).

1. Sağlık durumunun pekiştirilmesi.
2. Organizmanın uyumlu gelişimi:
 - a.Vücut gelişimi,
 - b.Uygun bir postürün oluşturulması,
3. Psikomotorik gelişimi:
 - a.Motorik özelliklerin gelişimi,

- b. Temel motorik becerilerin gelişimi,
 - c. Organizmanın çalışma kapasitesinin gelişimi,
 - d. Çeşitli motorik eylemlere ait olan bilgi ve teknik ve taktik becerilerin oluşturulması.
4. Sağlıklı bir yaşam sürdürmek ve/veya boş zamanı uygun bir şekilde geçirmek için fizik egzersizlerin sistematik olarak uygulama alışkanlığını oluşturmak.
 5. Bir grup içerisinde olumlu tavırlar sergileme alışkanlığını oluşturmak.
 6. Bazı psikolojik özelliklerin ve kişiliğin geliştirilmesi.
 7. Fiziksel aktivitenin eksikliği durumunda ortaya çıkan olumsuz etkilerin azalması ve önlenmesi.

2.7. BEDEN EĞİTİMİ DERSİNİN İLKÖĞRETİM DÜZEYİNDEKİ GENEL AMAÇLARI

Bütün gelişmiş ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de Beden Eğitimi ve Spor İlköğretim Okulları eğitim programlarının ayrılmaz bir parçasını oluşturmaktadır. İlköğretim okullarında Beden Eğitimi dersi 1987 yılında geliştirilen “İlköğretim okulları, lise ve dengi okullar Beden Eğitimi dersi öğretim programları” çerçevesinde yürütülmektedir. İlköğretim kademesinde Beden Eğitimi programının hazırlanış ve uygulanış tarzı salt “Hareket etme ve beceri geliştirme” temeline dayanmaktadır (17).

Temel eğitim veya İlköğretim Beden Eğitimi dersi genel amaçları 1. kademe ve 2. kademe (ilkokul- ortaokul) düzeyinde, İlköğretim okulları Beden Eğitimi dersi Öğretim programı içinde genel amaçlar aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

1. Atatürk'ün ve düşünürlerin Beden Eğitimi ve Spor konusunda söyledikleri sözleri açıklayabilme.
2. Bütün organ ve kas sistemlerini seviyesine uygun olarak güçlendirme ve geliştirebilme.
3. Sinir kas eklem koordinasyonunu sağlayabilme.
4. İyi duruş alışkanlığı edinebilme.

5. Beden Eğitimi ve sporla ilgili temel bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıkları edinebilme.
6. Ritim ve müzik eşliğinde hareketler yapabilme.
7. Halk Oyunlarımızla ilgili bilgi ve beceriler edinme ve bunları uygulamaya istekli olabilme.
8. Milli bayramlar ve kurtuluş günlerinin anlamını ve önemini kavrama, törenlere katılmaya istekli olabilme.
9. Beden Eğitimi ve Sporun sağlığa yararlarını kavrayarak boş zamanlarını spor faaliyetleri ile değerlendirmeye istekli olabilme.
10. Temel sağlık kuralları ve ilk yardım ile ilgili bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıkları edinebilme.
11. Tabiatı sevme, temiz hava ve güneşten faydalanabilme.
12. İşbirliği içerisinde çalışma ve birlikte davranma alışkanlığı edinebilme.
13. Görev ve sorumluluk alma, lidere uyma ve liderlik yapabilme.
14. Kendine güven duyma, yerinde ve çabuk karar verebilme.
15. Dostça oynama ve yarışma kazanma, takdir etme, kaybetmeyi kabullenme, hile ve haksızlığın karşısında olabilme.
16. Demokratik hayatın gerektirdiği tavır ve alışkanlıkları edinebilme.
17. Kamu kaynaklarını iyi kullanma ve koruyabilme (18).

2.8. BEDEN EĞİTİMİ DERSİNİN FİZİKSEL GELİŞİMDEKİ ROLÜ

Bireylerin fiziksel gelişimlerine katkıda bulunmak yalnız beden eğitimine özgü bir amaçtır. Hareket, bireyin doğasında vardır. Hareket sisteminin temelini ise aktif olarak kaslar, pasif olarak da kemikler oluşturur. Hareket bunların daha güçlü olmasına yardımcı olur.

Beden Eğitimi etkinlikleri düzenli olarak yapıldıklarında, organizmanın fiziksel uygunluk ve dayanıklılığını buna bağlı olarak iç organların fonksiyonların geliştirir. Böylece organizmanın değişen koşullara daha kolay uyum sağlaması ve yorgunluğa karşı koyma gücü artar (19). En fazla etki, becerilerin gelişmesi, kassal hareketle verimliliğin artması, dolayısıyla kassal güç ve dayanıklılığın artmasında görülür.

Şişmanlık, özellikle çocukluk ve ergenlik dönemlerinde önemli bir sorun olarak ortaya çıkmaktadır. Şişmanlığı oluşturan nedenler arasında, kalıtsal ve çevresel faktörlerden beslenme alışkanlığı ve hareketsiz yaşam sayılabilir (20). Ancak şişmanlığın önlenmesinde en önemli değişken beden eğitim etkinliklerine katılmaktır (21).

Sonuç olarak, insan sağlığını tehdit eden fazla kiloların atılmasında katkıda bulunduğu gibi, hastalıkları ve sakatlıkları ve özellikle kalp-kan dolaşım sistemlerinde görülebilecek rahatsızların önlenmesi, onların iyileştirilmesi, gelişmiş kas, iskelet ve eklem oluşumu, fiziksel ve anatomik kondüsyon ile yüksek performans bakımından beden eğitimi etkinliklerinin önemi tartışılmaz (9).

2.9. BEDEN EĞİTİMİ DERSİNİN PSİKO-MOTOR GELİŞİMDEKİ ROLÜ

Psiko-motor prensip olarak bütün hareket, alıştırma ve performansı artırıcı şekiller, bireysel yaş devrelerinin düşünsel davranışlarına, bedensel gelişimine ve motorsal başarı durumuna uygun olmalıdır. Beden Eğitimi çerçevesindeki bütün uğraşlar daima belli davranışları, belli gelişmeleri ve motorsal başarı yeteneğini karakterize eden belirtiler vasıtası ile bedensel, ruhsal yapıya uygun gelişim devrelerinin doğal ölçüleri içindeki gereksinmelerine uymalıdır (22).

Psikomotor gelişim, temelde kendisini harekete ilişkin davranışlardaki değişiklikler yoluyla ortaya koyar. Genel olarak vücut kontrolü, vücut koordinasyonu, yani sinir kas sistemlerinin gelişimi demektir. Koşma, sıçrama, tırmanma, yakalama, takla atma vb. temel hareketlerin temelini oluşturur. Bu hareketlerin gelişiminde olgunlaşmaya kadar çevresel faktörler arasında yer alan olanaklar motivasyon ve öğretimde önemlidir (23). Çocuk yetiştirme yöntemleri ve eğitim uygulamaları motor becerilerin kendi kendine gelişebileceği izlenimini vermektedir.

Motor becerilerin gelişimi bireyin zihinsel, duygusal ve toplumsal gelişimi ile ilişkilidir. Bu boyutlar birbirinden bağımsız olarak gelişmezler. Bireyin motor

becerilerindeki yeteneği konusunda kendini yeterli hissetmesi onu fiziksel etkinlik ve spora katılımını güdüleyerek fiziksel ve psikolojik olarak uyumlu bir birey olma şansını artıracaktır (9). Psiko-motor (devinsel) gereksinmesi karşılanmayan, içinde biriktirdiği enerjiyi harcayamayan çocuklar nörotik, içe dönük, alıngan bir yapıya sahip olurlar (24).

2.10. BEDEN EĞİTİMİ DERSİNİN ZİHİNSEL GELİŞİMDEKİ ROLÜ

Eğitimin yelpazesinin tüm alanlarınca paylaşıldığı gibi beden eğitimini de bilginin birikimi ve içgörü ile anlaşılmasını sağlar. Bilginin edinilmesi, anlaşılması ve içgörü kazanma zihinsel gücün malzemesini oluşturur. Bu malzeme yorum yapabilme, değerlendirme, karar verme, düşünme süreçlerinde kullanılır. Eğitilmiş birey düşünen bireydir. Günümüzde bilim, düşünmeye yalnız zihinsel bir süreç olarak değil, tüm beden katıldığı bir süreç olarak bakmaktadır (19).

Becerilerin kazanılması otomatik değildir, öğrenilir. Bu nedenle bireyin öğrenilmesini sağlayan algılama, düşünme, mantık yürütme gibi zihinsel eylemlere gereksinimi vardır. Becerilerin öğrenilmesi öncelikle beyin ile kaslar arasında bir koordinasyon kurulmasının düşünülmesini, bunun yanı sıra zihinsel uyanıklık, hazırlık ve çabayı da gerektirir (19).

Beden Eğitimi etkinlikleri aracılığıyla birey, sağlık ilkeleri ve hareketin yaşamdaki önemini kavrar. İnsan hareketin doğası, büyüme ve gelişmedeki önemi, temizlik, hastalıklardan korunma, dengeli ve yeterli beslenme, iyi sağlık alışkanlıkları vb. konularda bilgi edinir. Bu gerçeklere ilişkin bilgilerin birikimi ile etkinlikler yeni bir anlam kazanacak bu da her bireyin daha sağlıklı ve amaçlı bir yaşam sürdürmesine yardımcı olacaktır (9).

Becerilerin öğrenilmesi yalnız o beceriye ilişkin düşünmeyi değil, buna bağlı olarak kurallar, teknikler, yöntemler ve terimlerin öğrenilmesini de içerir (25).

2.11. BEDEN EĞİTİMİ DERSİNİN DUYGUSAL VE TOPLUMSAL GELİŞİMDEKİ ROLÜ

Duygusal ve toplumsal gelişim birbirleriyle karşılıklı etkileşim halindedir. Duygusal gelişimin tam olarak kazanılmasından sonra birey topluma katkıda bulunabilir. Bu nedenle bireyin önce birey olarak kendine uyum sağlaması, bir başka deyişle kendini kabul etmesi, daha sonra gruba uyum sağlaması söz konusudur (19).

Uyum sağlama süreci, duygusal gerginliği de beraberinde getirir. Çünkü yeni durumlara uyum zihinsel ve hareketle ilgili davranışlarda değişikliği gerektirir (20). Yeni bir çevreye uyum her yaşta zor olmakta birlikte ortaöğretim öğrencilerinde daha da güçleşmektedir. Toplumsal uyum zamanla kazanılır ve deneyimlerle gelişir. Geniş ölçüde ait olma, kabul edilme, sevilme, saygınlık kazanma ve statü sahibi olma gereksinimlerin karşılanmasına bağlıdır.

Her beden eğitimi etkinliği toplumsal bir deneyimdir ve çoğunlukla duyguları içerir. Bu tür etkinliklere katılan birey hareketler aracılığı ile duygularını ifade etme olanağı bulur. Saldırganlık, öfke, utangaçlık, kıskançlık vb. duygularında boşalım sağlar. Bunları kontrol etmesini öğrenir. Baskı altındaki duygusal enerjiden kurtulmasının bir yolu spor ya da oyun etkinliklerine katılmaktır (9).

BÖLÜM III

3. GEREÇ VE YÖNTEM

3.1 ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu araştırmanın amacı; Sivas ilindeki İlköğretim okulu öğrencilerinin spora bakış açıları, spordan beklentileri, anne- baba ve eğitim kurumlarının bu konudaki tutumlarını tespit etmek ve özel okullarla devlet okulları arasında bu tutumlar arasında farklılık olup olmadığını belirlemektir.

3.2. ARAŞTIRMANIN TİPİ

Çalışmamız tanımlayıcı bir araştırma olup, kesitsel bir özellik taşımaktadır.

3. 3. ARAŞTIRMANIN YERİ

Araştırma 2005 yılında Sivas ili merkez İlköğretim okulları 6., 7. ve 8. sınıf öğrencileri üzerinde yapılmıştır. Anketin uygulanabilmesi için Cumhuriyet Üniversitesi Rektörlüğünden, Sivas İl Milli Eğitim Müdürlüğünden gerekli izinler alınmıştır.

3. 4. ARAŞTIRMANIN EVRENİ VE ÖRNEKLEM

Araştırmamızın evreni, Sivas ilindeki özel ve devlet ilköğretim okullarında eğitim gören 6.,7. ve 8. sınıfta okuyan öğrenciler oluşturmaktadır.Çalışmamızın örnekleme ise, Sivas ilinde eğitim ve öğretim veren 3 özel İlköğretim okulunun 6., 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin tümü, devlet okullarının 6.,7 ve 8. sınıf öğrencilerinden bu özel okullarda okuyan öğrenci sayıları kadar basit rastgele örnekleme yöntemiyle seçilmiş öğrenciler oluşturmaktadır. Örnekleme giren öğrencilere anket formu

uygulanmış ve cevapları alınmıştır. Sivas il merkezindeki 3 Özel (C.Ü. Vakfı Özel Mahir-Sevim Özdoğan İ.Ö.O, Sivas Koleji ve Özel Sultan Murat Koleji) ve 3 Devlet İlköğretim okulunda (Anadolu Selçuk İ.Ö.O, Vali Reşit Paşa İ.Ö.O ve Karşıyaka İ.Ö.O) yapılmıştır.

3.5. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI

İlköğretim okullarında özellikle 6., 7. ve 8. sınıflarda okuyan 2. kademe öğrencilerinin sportif etkinliklere katılımı artmaktadır. Dolayısıyla 2. kademe öğrencilerinin spor kavramına bakış açılarının ve beklentilerinin daha fazla olduğu görülmektedir. Bu sebeple araştırmaya ilköğretim okullarının 6., 7., ve 8. Sınıf öğrencileri araştırma kapsamına alınmış, diğer sınıflar alınmamıştır.

3.6. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

Çalışmamızda, üniversitemiz Fen Edebiyat Fakültesi Sosyoloji bölümü ile birlikte oluşturulan ekteki 30 soruluk anket formu uygulanarak yapılmıştır. Anketimiz 3 bölümden oluşmaktadır. Anket soruları genellikle kapalı uçlu sorulardan hazırlanmıştır.

- a. Sosyo-ekonomik durumla ilgili bilgi içeren sorular (1–10 arası sorular)
- b. Beden Eğitimi ve Sporla ilgili tutum ve davranışları içeren sorular (11–26 arası)
- c. Gelecekle ilgili tutum ve beklentileri içeren sorular (27–30 arası sorular)

3.7. ÖN UYGULAMA

Hazırlanan anket formu araştırma evrenimizle aynı özellik gösteren bir grup bireye uygulanarak soruların açık ve anlaşılır olup olmadığı test edildikten sonra gerekli düzeltmeler yapılarak örnekleme giren bireylere uygulanmıştır.

3.8. VERİ TOPLAMA ARAÇLARININ UYGULANMASI

Araştırmaya dahil edilen okullarda anketin uygulanabilmesi için ilgili okul idareleri ve Beden Eğitimi Öğretmenleri ile görüşülerek gerekli izinler alındı. Öğrencilere Beden Eğitimi ve Spor dersinde gerekli açıklamalar yapılarak anketler dağıtıldı. Sorular cevaplandırıldıktan sonra anketler toplandı. Anket formları öğrencilerle yüz yüze görüşme tekniği uygulanarak yapılmıştır.

3.9. İSTATİSTİKSEL ANALİZ

Araştırmanın İstatistiksel değerlendirmesi, SPSS for WINDOWS paket programında (Ver:10,0) yapılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde 2x2 düzende ve çok gözlü düzenlerde Ki-kare testi uygulanmıştır. Veriler tablolarda denek sayısı ve yüzdesi olarak belirtilip, yanılma düzeyi 0,05 olarak alınmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR

Bu bölümde, araştırmada ele alınan amaçların çözümü için toplanan verilerin istatistiksel analizleri sonucunda elde edilen bulgular ve bulgulara ilişkin yorumlar tablolar halinde verilmiştir.

Özel okullarda eğitim gören 132 öğrencinin yaşları $12,98 \pm 0,98$, devlet okullarında eğitim gören 149 öğrencinin yaşları $12,89 \pm 0,80$ olarak bulunmuştur.

Yaş yönünden okullar arası farklılık önemsizdir ($p > 0,05$).

Özel okullarda okuyan öğrencilerin 58'i (% 43,9) kız, 74'ü (% 56,1) erkek, devlet okulunda okuyan öğrencilerin 68'i (% 45,6) kız, 81'i (%54,4) erkektir.

Cinsiyet yönünden okullar arası farklılık önemsizdir ($p>0,05$).

Tablo 1: Çalışmaya alınan bireylerin doğum yerlerine göre dağılımı

	Köy		Kasaba		Şehir		
	S	%	S	%	S	%	
Özel Okul	4	3,0	2	1,5	126	95,5	132
Devlet Okulu	26	17,6	1	0,7	121	81,8	148
TOPLAM	30	10,7	3	1,1	247	88,2	280

$$x^2=15,70 \quad P = 0,000$$

Özel okullar ve devlet okullarında okuyan bireylerin doğdukları yere göre karşılaştırıldıklarında farklılık önemli bulunmuştur ($p= 0,000$).

Devlet okullarında okuyan öğrencilerin % 17,6'sı köyde doğarken, özel okullardaki öğrencilerin % 3,0'ı köyde doğmuştur.

Doğum yeri yönünden kasaba ve şehir arasında ise iki grup arasında fark yoktur.

Tablo 2: Çalışmaya alınan bireylerin anne eğitim durumuna göre dağılımı

	Okur-Yazar		İlkokul		Ortaokul		Lise		Yüksekokul		
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	
Özel Okul	3	2,3	21	15,9	12	9,1	49	37,1	47	35,6	132
Devlet Okulu	22	15,8	65	46,8	19	13,7	23	16,5	10	7,2	139
TOPLAM	25	9,2	86	31,7	31	11,4	72	26,6	57	21,0	271

$$x^2 = 71,80 \quad p = 0,000$$

Çalışmaya aldığımız okullarda okuyan bireyler anne eğitim düzeyine göre karşılaştırıldığında gruplar arasındaki farklılık önemli bulunmuştur ($p = 0,000$).

Özel okullarda okuyan öğrencilerin annelerinin büyük bir bölümü (% 37,1) lise ve (% 35,6) yüksek okul mezunu iken, devlet okullarında okuyan öğrencilerin annelerinin büyük bir bölümü (% 46,8) ilkokul mezunudur.

Tablo 3: Çalışmaya alınan bireylerin baba eğitim durumuna göre dağılımı

	Okur-Yazar		İlkokul		Ortaokul		Lise		Yüksekokul		
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	
Özel Okul	1	0,8	7	5,3	6	4,5	35	26,5	83	62,9	132
Devlet Okulu	7	4,7	37	24,8	32	21,5	47	31,5	26	17,4	149
TOPLAM	8	2,8	44	15,7	38	13,5	82	29,2	107	38,8	281

$$x^2 = 73,54 \quad p = 0,000$$

Çalışmaya aldığımız okullarda okuyan bireyler baba eğitim düzeyine göre karşılaştırıldığında gruplar arasındaki farklılık önemli bulunmuştur ($p= 0,000$).

Özel okullarda okuyan öğrencilerin babalarının büyük bir bölümü (% 62,9) yüksekokul mezunu iken, devlet okullarında okuyan öğrencilerin babalarının (% 24,8'i) ilkökul, (% 31,5'i) lise mezunudur.

Tablo 4: Gelir düzeyine göre öğrencilerin dağılımının incelenmesi

	Bilmiyorum		Asgari ücret		501-1000 Ytl arası		1001-1500 Ytl arası		1501-2000 Ytl arası		2001-2500 Ytl arası		2501-3000 Ytl arası		TOPLAM
	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	
Özel Okul	69	52,7	-	-	10	7,6	16	12,2	15	11,5	6	4,6	15	11,5	131
Devlet Okulu	44	30,3	30	20,7	40	27,6	20	13,8	6	4,1	3	2,1	2	1,4	145
TOPLAM	113	41.5	30	10.4	50	17.6	36	13	21	7.8	9	3.4	17	6.5	276

$$x^2 = 68,23 \quad p = 0,000$$

Çalışmaya aldığımız bireyler gelir düzeyine göre karşılaştığımızda farklılık önemli bulunmuştur (p=0,000).

Özel okullarda okuyan öğrencilerin aileleri daha yüksek gelir düzeyine sahipken devlet okullarında okuyan öğrencilerin (% 27,6'sının) geliri 500 ile 1000 ytl arasındadır.

Tablo 5: Öğrencilerin oturma durumlarına göre dağılımları

	Ş.M.U.Y		Ş. M.Y.Y.		Ş.M.		
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	
Özel Okul	9	6,9	32	24,4	90	68,7	131
Devlet Okulu	12	8,2	35	23,8	100	68,0	147
TOPLAM	21	7,6	67	24,1	190	68,3	278

$$x^2 = 0,16 \quad p = 0,919$$

Ş.M.U.Y.: Şehir merkezine uzak yerler

Ş.M.Y.Y.: Şehir merkezine yakın yerler

Ş.M. : Şehir merkezi

Özel okullarda okuyan öğrencilerin % 6,9'u şehir merkezine uzak yerlerde otururken, bu oran devlet okullarında % 8,2'dir.

Şehir merkezine yakın yerlerde oturanların oranları ise, özel okullarda % 24,4, devlet okullarında % 23,8'dir.

Şehir merkezinde oturanların oranları ise, özel okullarda % 68,7, devlet okullarında %68,0'dır. Öğrencilerin oturdukları yere göre dağılımları incelendiğinde gruplar arası farklılık önemsiz bulunmuştur($p>0,05$).

Tablo 6: Bireylerin oturdukları konut tipine göre dağılımların incelenmesi

	Kira		Kendimizin		Lojman		Başka		TOPLAM
	S	%	S	%	S	%	S	%	
Özel Okul	26	19,7	79	59,8	22	16,7	5	3,8	132
Devlet Okulu	36	24,2	96	64,4	5	3,4	12	8,1	149
TOPLAM	62	22,1	175	62,3	27	9,6	17	6,0	281

$$x^2 = 15,88 \quad p = 0,001$$

Okullarda okuyan öğrencilerin konut tipine göre karşılaştırıldığında farklılık önemli bulunmuştur ($p=0,001$). Özel okullarda okuyan öğrencilerin %16,7'si lojmanda oturmaktadır. Diğer konut tiplerine göre okullar arası farklılık önemsizdir ($p > 0.05$).

Tablo 7: Okullardaki öğrencilerin Beden Eğitimi dersini sevme durumlarına göre karşılaştırılması

	Bilmiyorum		Evet		Hayır		TOPLAM
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	
Özel Okul	9	6,8	108	81,8	15	11,4	132
Devlet Okulu	2	1,4	138	93,9	7	4,8	147
TOPLAM	11	3,9	246	88,2	22	7,9	279

$$x^2 = 10,24 \quad p = 0,006$$

Beden Eğitimi dersini sevme durumlarına göre her iki gruptaki öğrenciler karşılaştırıldığında farklılık önemli bulunmuştur ($p=0,006$). Devlet okullarında okuyan öğrencilerin %93,9'u Beden eğitimi dersini daha çok sevdiklerini belirtmişlerdir.

Tablo 8: Beden Eğitimi dersini sevmeme nedenlerine göre dağılımların incelenmesi

	Derste İstedigimi Bulamıyorum		Öğretmen Bizimle Yeterince ilgilenmiyor		Diğer		TOPLAM
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	
Özel Okul	4	26,7	6	40,0	5	33,3	15
Devlet Okulu	4	57,1	3	42,9	-	-	7
TOPLAM	8	36,4	9	40,9	5	22,7	22

$$x^2 = 3,56 \quad p = 0,168$$

Beden Eğitimi dersini sevmeme nedenlerine göre gruplar karşılaştırıldığında farklılık önemsiz bulunmuştur ($p > 0,05$).

Tablo 9: Öğrencilerin ders dışında spor yapma durumlarına göre dağılımların incelenmesi

	Evet		Hayır		TOPLAM
	Sayı	%	Sayı	%	
Özel Okul	119	90,2	13	9,8	132
Devlet Okulu	120	81,6	27	18,4	147
TOPLAM	239	85,7	40	14,3	279

$$x^2 = 4,11 \quad p = 0,043$$

Beden Eğitimi dışında spor yapma yönünden okullar karşılaştırıldığında farklılık önemli bulunmuştur ($p=0,043$). Özel okullarda okuyan öğrenciler %90,2'si ders dışında daha fazla spor yapmaktadır.

Tablo 10: Beden Eğitimi dersi dışında okullardaki öğrencilerin tercih ettikleri branşlara göre dağılımları

	Futbol		Basketbol		Voleybol		Tenis		Atletizm		Başka Branşl.		2.Branş		3.Branş		4.Branş		TOPL.
	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	
Özel Okul	23	19,0	9	7,4	21	17,4	3	2,5	-	-	5	4,1	32	26,4	17	14,0	11	9,1	121
Devlet Okulu	33	26,0	20	15,7	7	5,5	5	3,9	4	3,1	11	8,7	31	24,4	11	8,7	5	3,9	127
TOP.	56	22,6	29	11,9	28	11,3	8	3,2	4	1,6	16	6,5	63	25,4	28	11,3	16	6,5	248

$$x^2 = 23,12 \quad p = 0,003$$

Öğrencilerin beden eğitimi dersi dışında tercih ettikleri spor branşlarına göre karşılaşmaları yapıldığında farklılık önemli bulunmuştur (p=0,003). Özel okullarda okuyan öğrencilerin % 14'ü beden eğitimi dışında 3 branşta, % 9,1'lik bölümü de 4 branşta spor yaptıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca özel okullarda ki öğrencilerin % 17,4'lük bir bölümü de voleybolla ilgilendiklerini, devlet okullarında okuyan öğrencilerinde % 26'lük bölümü futbol, % 15,7'lik bölümü basketbol ile ilgilendiklerini belirtirken %24'lük bölümü de 2 spor dalı ile ilgilendiklerini belirtmişlerdir.

Görüldüğü gibi devlet okullarında okuyan öğrencilerin büyük bir bölümü beden eğitimi dersi dışında futbol oynamayı tercih etmektedir.

Tablo 10 için branşlara göre tek tek bakıldığında özel ve devlet okulu için farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$). Özel ve devlet okullarındaki branşlar teke tek karşılaştırıldığında voleybol ve basketbol yönünden gruplar arası farklılık önemli bulunurken ($p<0.05$) diğer branşlar yönünden okullar arası farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$). Özel okullar genelinde voleybol oynamayı tercih ederken devlet okullarının basketbolu tercih ettikleri görülmüştür.

Tablo 11: Okullardaki öğrencilerin spora ayırdıkları zamana göre dağılımların incelenmesi

	0-1< Saat		1-2< Saat		2-4< Saat		5-6< Saat		6 Saat ve Yuk.		TOPLAM
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	
Özel Okul	14	10,9	31	24,0	37	28,7	16	12,4	31	24,0	129
Devlet Okulu	19	13,1	47	32,4	27	18,6	24	16,6	28	19,3	145
TOPLAM	33	12,0	78	28,5	64	23,4	40	14,6	59	21,5	274

$$x^2= 6,44 \quad p = 0,168$$

Öğrencilerin spora harcadıkları zaman yönünden okullar karşılaştığında farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Tablo 12: Okullarda bireylerin hangi amaçla spor yapmalarına göre dağılımların incelenmesi

	B.Z.D.İ		B. K.L S		S.B.Y.		O.T.O		R.S.A		Eğlenmek için		Başka		2.Amaç		3.Amaç		4.Amaç ve yukarısı		TOP.
	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	
Özel Okul	3	2,3	6	4,7	14	10,9	6	4,7	7	5,4	27	20,9	5	3,9	21	16,3	26	20,2	14	10,9	129
Devlet Okulu	27	18,6	5	3,4	35	24,1	4	2,8	8	5,5	26	17,9	2	1,4	20	13,8	17	11,7	1	0,7	145
TOP.	30	10,9	11	4,0	49	17,9	10	3,6	15	5,5	53	19,3	7	2,6	41	15,0	43	15,7	15	5,5	274

$$x^2 = 42,44 \quad p = 0,000$$

B.Z.D.: Boş zamanlarını değerlendirmek için

B.K.L.S: Bir kulübün lisanslı sporcusu olduğum için

S.B.Y: Sağlıklı bir yaşam için

O.T.O: Okul takımında oynadığım için

R.S.A: Rahatlamak, stres atmak için

Her iki gruptaki öğrenciler hangi amaçla spor yönünden karşılaştırıldığında okullar arası farklılık önemli bulunmuştur ($p=0,000$). Devlet okullarında okuyan öğrencilerin % 18,6'sı özel okullardaki öğrencilerin % 2,3'ü boş zamanlarını değerlendirmek için bir spor yaptığını belirtirken; devlet okullarındaki öğrencilerin % 24,1'i özel okullardaki öğrencilerin ise % 10,9'u sağlıklı bir yaşam için spor yaptıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 13: Okullardaki öğrencilerin aile ve beden eğitimi öğretmenlerinin spor yapma konusundaki bireyleri destekleme durumuna göre dağılımların incelenmesi

	Aile Desteği				Bed.Eğt.Öğr.Desteği				
	Evet		Hayır		Evet		Hayır		
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	
Özel Okul	122	93,8	8	6,2	108	82,4	23	17,6	131
Devlet Okulu	119	82,6	25	17,4	135	91,2	13	8,8	148
TOP.	241	88,0	33	12,0	243	87,1	36	12,9	279

$\chi^2 = 8,10$ $p = 0,004$ (Aile desteği), $\chi^2 = 4,76$ $p = 0,029$ (Beden Eğitimi Öğretmeni desteği).

Özel ve devlet okulunda okuyan öğrenciler aile desteği yönünden karşılaştırıldığında farklılık önemli bulunmuştur ($p=0,004$).

Özel okulda okuyan öğrencilerin % 93,8'i aile desteği alırken, devlet okulunda okuyan öğrencilerin % 82,6'sı aile desteği almaktadır.

Beden Eğitimi Öğretmeni desteği yönünden okullar karşılaştırıldığında farklılık önemli bulunmuştur ($p=0,029$). Devlet okullarındaki öğrenciler spor yapma konusunda beden eğitim öğretmenlerinden daha fazla destek almaktadırlar.

Tablo 14: Ailede spor yapma durumuna göre gruptaki öğrencilerin karşılaştırılması

	Evet		Hayır		TOPLAM
	Sayı	%	Sayı	%	
Özel Okul	100	75,8	32	24,2	132
Devlet Okulu	88	59,9	59	40,1	147
TOPLAM	188	67,4	91	32,6	279

$$x^2 = 7,99 \quad p = 0,000$$

Ailede spor yapma durumuna göre okullar karşılaştırıldığında okullar arası farklılık önemli bulunmuştur. Özel okulda okuyan öğrencilerin aileleri daha fazla oranda spor yapmaktadırlar (%75,8).

Tablo 15: Ailede spor yapanların kişilere göre dağılımlarının incelenmesi

	Anne		Baba		Kardeş		Anne-Baba		Anne-Kardeş		Baba-Kardeş		Anne-Baba-Kardeş		TOPLAM
	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	
Özel Okul	18	18,2	13	13,1	15	15,2	19	19,2	3	3,0	16	16,2	15	15,2	99
Devlet Okulu	10	10,5	13	13,7	49	51,6	6	6,3	1	1,1	11	11,6	5	5,3	95
TOP.	28	14,4	26	13,4	64	33,0	25	12,9	4	2,1	27	13,9	20	10,3	194

$$x^2 = 33,96 \quad p = 0,000$$

Okullardaki öğrencilerin ailede spor yapan kişilere göre dağılımları incelendiğinde farklılık önemli bulunmuştur. (p=0,000)

Devlet okullarında okuyan öğrencilerin % 51,6'sının kardeşleri sporla uğraşmaktadır. Özel okullarda okuyan öğrencilerde ise % 19,2'sinin anne ve babası, % 16,2'sinin baba ve kardeşi, % 15,2'sinin de anne, baba ve kardeşi spor yapmaktadır.

Tablo 16: Okullardaki öğrencilerin aileleri ile birlikte spor yapma durumuna göre dağılımlarının incelenmesi

	Evet		Hayır		
	Sayı	%	Sayı	%	
Özel Okul	68	51,9	63	48,1	131
Devlet Okulu	59	40,7	86	59,3	145
TOPLAM	127	46,0	149	54,0	276

$$x^2 = 3,48 \quad p = 0,062$$

Okullardaki öğrencilerin aileleri ile spor yapma durumuna göre dağılımlarının incelendiğinde farklılık önemsiz bulunmuştur ($p>0,05$).

Tablo 17: Okullardaki bireylerin aileleri ile birlikte spor yapmayı isteme durumuna göre dağılımların incelenmesi

	Evet		Hayır		
	Sayı	%	Sayı	%	
Özel Okul	53	71,6	21	28,4	74
Devlet Okulu	85	84,2	16	15,8	101
TOPLAM	138	78,9	37	21,1	175

$$x^2 = 4,02 \quad p = 0,045$$

Öğrencilerin aileleri ile birlikte spor yapmayı isteme durumuna göre dağılımların karşılaştırılması sonucunda okullar arası farklılık önemli bulunmuştur ($p=0,045$). Devlet okullarında okuyan öğrencilerin % 84,2'si aileleri ile birlikte spor yapmak istediklerini belirtmişlerdir.

Tablo 18: Beden Eğitimi dersinin spora olan ilgilerinin artmasına göre okullardaki dağılımlarının incelenmesi

	Evet		Hayır		
	Sayı	%	Sayı	%	
Özel Okul	99	78,0	28	22,0	127
Devlet Okulu	126	87,5	18	12,5	144
TOPLAM	225	83,0	46	17,0	271

$$x^2 = 4,36 \quad p = 0,037$$

Beden Eğitimi dersinin spora olan ilgi ve alaka durumuna göre okullar karşılaştırıldığında farklılık önemli bulunmuştur ($p=0,037$). Devlet okullarına okuyan öğrencilerin % 87,5'i beden eğitim dersinin spora olan ilgilerini arttırdığını belirtmişlerdir.

Tablo 19: Beden Eğitimi dersinin gündemdeki spor olaylarını takip etmeye etki durumuna göre okullardaki öğrencilerin dağılımlarının incelenmesi

	Evet		Hayır		
	Sayı	%	Sayı	%	
Özel Okul	80	62,5	48	37,5	128
Devlet Okulu	85	88,6	60	41,4	145
TOPLAM	165	60,4	108	39,6	273

$$x^2 = 0,42 \quad p = 0,513$$

Beden Eğitimi dersinin gündemdeki spor olaylarını takip etme durumuna göre okullar karşılaştırıldığında farklılık önemsiz bulunmuştur ($p > 0,05$).

Tablo 20: Beden Eğitimi dersinin fiziksel gelişimi etkileme durumuna göre dağılımların incelenmesi

	Evet		Hayır		
	Sayı	%	Sayı	%	
Özel Okul	91	70,0	39	30,0	130
Devlet Okulu	117	80,7	28	19,3	145
TOPLAM	208	75,6	67	24,4	275

$$x^2 = 4,25 \quad p = 0,039$$

Beden Eğitimi dersinin fiziksel gelişimi etkileme durumuna göre karşılaştırıldığında farklılık önemli bulunmuştur (p=0,039). Devlet okullarında okuyan öğrencilerin % 80,7'sinin beden eğitimi dersinin fiziksel gelişimi olumlu yönde etkileme yönünde beklentileri vardır.

Tablo 21: Beden Eğitimi dersinin düzenli spor yapma alışkanlığı kazandırmasına göre öğrenci dağılımlarının incelenmesi

	Evet		Hayır		
	Sayı	%	Sayı	%	
Özel Okul	81	62,8	48	37,2	129
Devlet Okulu	96	66,2	49	33,8	145
TOPLAM	117	64,6	97	35,4	274

$$x^2 = 0,34 \quad p = 0,555$$

Beden Eğitimi dersinin düzenli spor yapma alışkanlığı kazandırmasına göre öğrenci dağılımları incelendiğinde farklılık önemsiz bulunmuştur($p>0,05$).

Tablo 22: Beden Eğitimi dersinin nasıl işlenmesi gerektiğine göre dağılımların incelenmesi

	Fikir Yok		Teorik olarak		Uygulamalı olarak		Teorik ve Uyg. Birlikt.		Sadece oyunl. şek. olması		Başka		2 Neden birden		TOPLAM
	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	
Özel Okul	18	14,1	3	2,3	37	28,9	28	21,9	30	23,4	3	2,3	9	7,0	128
Devlet Okulu	30	20,7	8	5,5	50	34,5	34	23,4	8	5,5	4	2,8	11	7,6	145
TOP.	48	17,6	11	4,0	87	31,9	62	22,7	38	13,9	7	2,6	20	7,3	273

$$x^2 = 19,89 \quad p = 0,003$$

Beden Eğitimi dersinin nasıl işlenmesi gerektiğine göre okullar karşılaştırıldığında farklılık önemli bulunmuştur (p=0,003). Devlet okullarında okuyan öğrencilerin % 34,5'i uygulamalı olarak işlenmesi gerektiğini belirtirken, özel okullarda okuyan öğrencilerin % 28,9' u uygulamalı olarak işlenmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

Tablo 23: Beden Eğitimi dersinin okul takımlarına girebilme beklentisini gerçekleştirebilmesi yönünden dağılımların incelenmesi

	Evet		Hayır		
	Sayı	%	Sayı	%	
Özel Okul	79	62,2	48	37,8	127
Devlet Okulu	68	48,2	73	51,8	141
TOPLAM	147	54,9	121	45,1	268

$$x^2 = 5,27 \quad p = 0,022$$

Beden Eğitimi dersinin okul takımına girebilme beklentisini gerçekleştirebilmesi yönünden gruplar karşılaştırıldığında farklılık önemli bulunmuştur ($p=0,022$). Özel okullarda okuyan öğrencilerin % 62,2'si beden eğitimi dersinde gösterdikleri sportif etkinliklerin okul takımlarına girebilmelerini gerçekleştirdiklerini belirtmişlerdir.

Tablo 24: Okullardaki öğrencilerin beden eğitimi öğretmeni olmayı isteme durumlarına göre dağılımların incelenmesi

	Evet		Hayır		
	Sayı	%	Sayı	%	
Özel Okul	27	20,9	102	79,1	129
Devlet Okulu	90	62,1	55	37,9	145
TOPLAM	117	42,7	157	57,3	274

$$x^2 = 47,22 \quad p = 0,000$$

Okullardaki öğrencilerin beden eğitimi öğretmeni olmayı isteme durumlarına göre karşılaştırıldığında farklılık önemli bulunmuştur ($p=0,000$). Devlet okullarındaki öğrencilerin % 62,1'i beden eğitimi öğretmeni olmak istediklerini belirtirken, özel okullardaki öğrencilerin % 20,9'u beden eğitimi öğretmeni olmak istediklerini belirtmişlerdir.

BÖLÜM V

TARTIŞMA

Giderek daha sedanter bir yaşam biçimine geçilmesi nedeniyle toplumda bir takım sağlık problemlerinin sıklığı giderek artmaktadır. Bu olumsuzlukların engellenmesinde kullanılabilir yöntemlerden birisi de spordur. Bu nedenle günümüzde spor “Kişinin sağlık durumunu geliştiren ve gelişmiş sağlık durumunu devam ettiren hareketler” şeklinde tanımlanmaktadır (3). Spor bir yaşam biçimidir ve çocukluk çağında yerleştirilmiş bir alışkanlık gerektirir. Bu nedenle çocukların spora bakış açıları ve spordan beklentileri son derece önemlidir (8).

Biz bu çalışmamızda çocukların spora bakışları, beklentileri ve özel ya da devlet okullarının çocukların bu durumlarını değiştirip değiştirmediğini araştırmaya çalıştık.

Özel okullarda eğitim gören 132 öğrencinin yaşları $12,98 \pm 0,98$, devlet okullarında eğitim gören 149 öğrencinin yaşları $12,89 \pm 0,80$ olarak bulunmuştur. Yaş yönünden okullar arasında herhangi bir farklılık görülmemiştir. Aynı şekilde özel ve devlet okullarındaki öğrenciler arasında cinsiyet konusunda da farklılık yoktur. Bu nedenle anket sorularının cevaplanmasında yaş veya cinsiyetten kaynaklanabilecek bir farklılık yoktur.

Demografik veriler açısından irdelemeye devam ettiğimizde, özel okullar ve devlet okullarında okuyan bireylerin doğdukları yere göre karşılaştırıldıklarında farklılık önemli bulunmuştur ($p=0,000$). Devlet okullarında okuyan öğrencilerin % 17,6’sı köyde doğarken, özel okullardaki öğrencilerin % 3,0’ı köyde doğmuştur. Doğum yeri yönünden kasaba ve şehir arasında ise iki grup arasında fark yoktur.

Çalışmaya aldığımız okullarda okuyan bireyler anne eğitim düzeyine göre karşılaştırıldığında gruplar arasındaki farklılık önemli bulunmuştur ($p=0,000$). Tablo 3’de görüldüğü gibi özel okullarda okuyan öğrencilerin annelerinin büyük bir bölümün eğitim düzeyi yüksektir. Bu oran; % 37,1 lise ve % 35,6 yüksek okul mezunu iken, devlet okullarında okuyan öğrencilerin annelerinin büyük bir bölümü

(% 46,8) ilkokul mezunudur. Özel okullardaki çocukların yalnızca 3'ünün annesi (% 2,3) okur-yazarken, devlet okullarındaki çocukların 22'sinin (% 15,8) annesi okur-yazardır.

Çalışmaya aldığımız okullarda okuyan bireyler baba eğitim düzeyine göre karşılaştırıldığında gruplar arasındaki farklılık önemli bulunmuştur ($p=0,000$). Özel okullarda okuyan öğrencilerin babalarının büyük bir bölümü (% 62,9) yüksek okul mezunu iken, devlet okullarında okuyan öğrencilerin babalarının % 24,8'i ilkokul, %31,5'i lise mezunudur. Bu son iki sonuç birlikte değerlendirildiğinde özel okullarda okuyan çocukların eğitim düzeyi daha yüksek ailelerden geldiklerini görebilmekteyiz.

Gelir düzeyine göre öğrenci dağılımları incelendiğinde çalışmaya alınan bireylerin gelir düzeyleri arası farklılık önemli bulunmuştur ($p=0,000$). Tablo 5'de öğrencilere ait gelir düzeyleri ayrıntılı olarak verilmiştir. Özel okullarda okuyan öğrencilerin aileleri daha yüksek gelir düzeyine sahipken devlet okullarında okuyan öğrencilerin büyük bir bölümünün (% 27,6) geliri 500 ile 1000 ytl arasındadır. Özel okullarda okuyan öğrencilerin % 52,7'si ailelerinin gelir düzeyini bilmediğini ifade etmektedir.

Öğrencilerin anne mesleklerine bakıldığında her iki grupta da ev hanımlığı başta gelmektedir. Gruplar istatistiksel olarak karşılaştırıldığında aralarında anlamlı bir farklılık bulunamadı. Baba mesleğinin sorgulamasında devlet okullarında %34,5 oranla işçi ilk sırayı alırken özel okullarda % 34,6'lık oranla serbest meslek sahibi (esnaf) başta geldi.

Çalışmaya alınan öğrencilerin oturdukları konut tipi sorgulandığında iki grup arasında anlamlı bir farklılık saptanmamıştır. Ancak özel okullarda okuyan çocukların % 16,7'si lojmanda otururken, devlet okullarında okuyanların ancak %3,4'ü lojmanda oturmaktadır.

Öğrencilerin beden eğitimi dersini sevme durumlarına göre bakıldığında ise ilginç olarak devlet okullarındaki öğrencilerde bu oranın daha yüksek olduğu, farklılığın da istatistiksel olarak anlamlı olduğu görüldü ($p=0,006$). Beden eğitimi sevmediğini söyleyen öğrencilerin oranı özel okullarda %11,4 iken devlet

okullarında % 4,8 olarak bulundu. Ancak anket uygulanan üç özel okuldan birinin öğrencilerinin büyük bir bölümünün hayır cevabı vermiş olması bu farkı yaratmış olabilir. İlginç olarak düşünülmesinin nedeni olarak, özel okul anlayışı içerisinde beden eğitimi dersinin daha çok sevdirmesi beklenirdi.

Öğrencilerin beden eğitimi dersini sevmeme nedenleri irdelendiğinde ise, devlet okullarında birinci sırada “derste istediğimi bulamıyorum” (%57,1), özel okullarda ise “öğretmen bizimle yeterince ilgilenmiyor” (% 40,0) seçenekleri öne çıkmaktadır. Bu da bir önceki soruda özel okullarda beden eğitimi dersinin sevilmemesinin neden devlet okullarından daha yüksek çıktığının bir açıklaması olabilir.

Öğrencilerin ders dışında spor yapma durumlarına bakıldığında her iki grupta da öğrencilerin önemli bir bölümü ders dışında sporla ilgilendiğini belirtmiştir. Ancak iki grup kıyaslandığında özel okullardaki öğrencilerin daha yüksek oranda spor yaptıkları ve aralarındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu görüldü ($p=0,043$).

Çocukların beden eğitimi dersi dışında tercih ettikleri spor branşı sorulduğunda her iki grupta da ilk sırayı futbolun aldığı görülmektedir. Futbolu tercih eden öğrenciler karşılaştırıldığında gruplar arasında anlamlı farklılık bulunamadı. İkinci tercihler devlet okullarında basketbol, özel okullarda ise voleybol olarak saptandı. Hem basketbol hem de voleybol tercihleri arasında her iki grup arasında anlamlı farklılık bulundu ($p=0,03$).

Beden eğitimi dersi dışında, bir haftada spora ayrılan süre sorulduğunda devlet okullarında 1-2< saat, özel okullarda ise 2-4< saat seçenekleri birinci sıraya yerleşmiştir. Ancak spora ayrılan zaman açısından gruplar değerlendirildiğinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık saptanmadı. Karakuş’un çalışmasında da sporla ilgilenme ve spor yapma sıklığı arasında ilişki bulunmuştur (26).

Çocukların hangi amaçla spor yaptıkları sorulduğunda devlet okullarında ilk sırayı % 24,1 ile “sağlıklı bir yaşam için” seçeneği alırken, özel okullarda % 20,9 ile ilk sırayı “eğlenmek için” seçeneği almıştır. Bu devlet okullarındaki öğrencilerin spora biraz daha amacına uygun yaklaştığının göstergesi olabilir. Ancak özel

okullardaki ikiden fazla amaçla spor yapılması seçeneğinin yüksek oranda olması da bu sonucu doğrulamış olabilir. Spor yapma amaçları açısından her iki grup karşılaştırıldığında aralarında istatistiksel anlamlı farklılığın olmadığı görüldü ($p>0,05$).

Ailenin spor yapma konusunda desteği sorgulandığında özel okullar lehine anlamlı farklılık ortaya çıktığı görüldü ($p=0,004$). Bu da beklendiği gibi özel okullarda okuyan çocukların ailelerinin bu konuda daha bilinçli olduğunun göstergesi olarak yorumlanabilir. Karakuş, spor yapma sıklığı ile ailenin spora desteği arasında bir ilişki bulamamıştır (26). Çon'un yaptığı çalışmada ise ailenin spora destek verdiği bulunmuştur (27).

Beden eğitimi öğretmenlerinin spora verdikleri destek sorgulandığında ise bir önceki sonuçla ters düşer şekilde devlet okullarındaki beden eğitimi öğretmenlerinin desteği özel okullardan daha yüksek çıktı ve aradaki fark istatistiksel olarak anlamlıydı ($p=0,029$). Beden eğitimi öğretmenin spor yapmalarına destek konusundaki cevapların devlet okullarında olumluluk oranı % 91,2 iken özel okullarda % 82,4 idi. Olumsuz cevap oranı ise devlet okullarında % 8,8, özel okullarda ise % 17,6 olarak saptandı.

Bu sonuç da özel okullardan birindeki beden eğitimi öğretmeni öğrenci ilişkisindeki problemden kaynaklanıyor olabilir. Aslında özel okullardaki öğretmen ilgi ve teşvikinin daha fazla olması beklenebilirdi.

Ailede spor yapma durumuna göre okullar karşılaştırıldığında özel okulda okuyan öğrencilerin aileleri % 75,8 oranla daha fazla spor yaptıkları görüldü ve gruplar arası farklılık istatistiksel olarak anlamlıydı ($p= 0,000$). Ailede spor yapanlar sorgulandığında ise baba ve baba-kardeş seçeneklerine bakıldığında her iki grupta da benzer oranlar saptanırken; kardeş seçeneğine devlet okullarında, anne, anne-baba ve anne-baba-kardeş seçeneklerine özel okullarda olumlu yanıt daha yüksekti. Bu da özel okullarda okuyan öğrencilerin ailelerinin spora ilgilerinin daha fazla olması yanı sıra birlikte spor yapma tercihleri de daha yüksek olarak izlenmektedir. Çalışmamıza benzer bir yapıdaki Karakuş'un araştırmasında ise ailede spor yapan kişi sayısının spor yapma sıklığını etkilemediği görülmüştür (26).

Akkaya'nın çalışmasında ise ailedeki kardeşlerin spor yapma sıklığını etkilediği görülmüştür (28).

Okullardaki öğrencilerin aileleri ile birlikte spor yapma durumuna göre dağılımlarına bakıldığında her ne kadar özel okullardaki olumlu cevap oranı devlet okullarından daha yüksek olsa da aradaki fark istatistiksel açıdan anlamlı değildi ($p>0,05$).

Okullardaki öğrencilerin aile ile birlikte spor yapma isteklerinin dağılımı incelendiğinde, yukarıdaki sonuçlarla uyumlu olarak devlet okullarında bu isteğin daha fazla olduğu saptandı. Bu soru açısından her iki grup arasında devlet okulları lehine anlamlı farklılık vardı ($p= 0.062$).

“Beden eğitimi dersi spora olan ilgi ve alakanızı artırdı mı?” şeklindeki soruya verilen cevaplar incelendiğinde devlet okullarında %87,5 özel okullarda ise % 78 oranında evet cevabı verilirken aradaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulundu ($p= 0.037$). Bu sonuç iki şekilde yorumlanabilir. Birincisi özel okullardaki hem çocukların hem ailelerinin daha yüksek oranlarda spor yapıyor olmaları, yani bu okullardaki öğrencilerin zaten sporla iç içe olmaları nedeniyle beden eğitimi dersi spora ilgiyi değiştirmemiş olabilir. İkincisi ise özel okullardan birindeki beden eğitimi öğretmenin öğrencilerle yeterince ilgilenmemesi altta yatan neden olabilir.

“Beden eğitimi dersi gündemdeki spor olaylarını takip etmenize katkı sağladı mı?” sorusuna verilen cevaplar incelendiğinde devlet okullarında % 88,6 özel okullarda ise % 62,5 oranla evet şeklinde olduğu saptandı. Devlet okullarda evet oranının daha yüksek olmasına karşın aradaki fark istatistiksel olarak anlamlı değildir ($p>0,05$).

Beden eğitimi dersinin fiziksel gelişimi etkileme durumuna göre gruplar karşılaştırıldığında devlet okulları lehine anlamlı farklılık saptandı ($p=0,039$). Devlet okullarında okuyan öğrencilerin % 80,7'sinde beden eğitimi dersinin fiziksel gelişimi olumlu yönde etkilediği kanısı varken, özel okullarda olumsuz düşünen öğrencilerin oranı % 30 idi. Bu bulgu Özhan'ın araştırmasında beden eğitimi dersinden fiziksel gelişim sağlama konusunda beklentilerinin olduğu sonucu ile

uyumludur (29).

Ayrıca Sunay'ın yapmış olduğu benzer bir çalışma ile de paralellik göstermektedir(30).

Beden eğitimi dersinin düzenli spor yapma alışkanlığı kazandırıp kazandırmadığı irdelendiğinde her iki grupta da benzer oranlarda evet ve hayır cevaplarının verildiği görüldü. Öğrenciler daha yüksek oranla beden eğitimi dersinin spor yapma alışkanlığını kazandırdığı şeklinde bir düşünceye sahip olmakla birlikte gruplar arasında anlamlı farklılık yoktu ($p>0,05$). Çalışmamıza benzer yapıdaki Özhan'ın araştırmasında öğrencilerin beden eğitimi derslerinin düzenli spor yapma alışkanlığı kazandırma beklentisinde olduğu görülmüştür (29).

“Beden eğitimi dersinin nasıl işlenmesini istersiniz?” tarzındaki soruya verilen cevapların dağılımına bakıldığında gruplar arasında istatistiksel anlamlı farklılık olduğu görüldü ($p=0,003$). Devlet okullarında uygulamalı olmalı seçeneği % 34,5 ile ilk sırada yer alırken, bunu teorik ve uygulamalı birlikte olmalı seçeneği % 23,4 ile ikinci sırada yer aldı. Özel okullarda ilk sırada devlet okullarıyla benzer şekilde % 28,9 oranla uygulamalı seçeneği yer alırken, ilginç olarak ikinci sırada % 23,4 oranıyla “sadece oyunlar şeklinde olması” seçeneği çıktı. Özhan'ın çalışmasında öğrencilerin beden eğitimi dersinin teorik ve uygulamalı olarak birlikte yapılması beklentisinde oldukları görülmüştür (29). Bu bulgu Gökmen'in beden eğitimi derslerinin ODTÜ'de uygulanabilirliği konusunda yaptığı çalışma ile paralellik göstermektedir (31).

Beden eğitimi dersindeki gösterdikleri sportif etkinliklerin okul takımına girebilme beklentisini gerçekleştirip gerçekleştirmediği sorulduğunda gruplar arasında önemli farklılık bulunmuştur ($p=0,022$). Özel okullarda beklenti gerçekleşmesi % 62,2 iken devlet okullarında bu oran % 48,2 düzeyinde saptandı. Genel anlamda öğrencilerin okul takımlarına girebilme beklentisinde oldukları gözlenmiştir. Özhan'ın araştırmasında öğrencilerin böyle bir beklentilerinin olmadığı görülmüştür. Bu araştırma, çalışmamız arasında bir paralellik söz konusu değildir.

Öğrencilere beden eğitimi öğretmeni olmayı isteyip istemeyecekleri sorulduğunda gruplar arası farklılık önemli bulundu. Devlet okullarındaki öğrencilerin % 62,1'i evet cevabı verirken, özel okullardaki öğrenciler % 79,1 oranla hayır yanıtı verdiler.

BÖLÜM VI

SONUÇ VE ÖNERİLER

1. Özel okullarda okuyan öğrencilerin devlet okullarında okuyan öğrencilere göre ders dışında daha yüksek oranda spor yaptıkları görülmüştür. Devlet okullarında okuyan öğrencilere daha çok ders dışı spor yapma imkanının hem aileleri hem de okulları tarafından verilmesi önerilir.

2. Öğrencilerin beden eğitimi dersi dışında tercih ettikleri spor branşı her iki okul grupları içinde futbol olarak belirlenmiştir. Diğer spor branşların da yaygınlaştırılması ve farklı spor dallarının da tercih edilebilmesi için branşların cazip hale getirilmesi önerilir.

3. Özel okullarda okuyan öğrenci ailelerinin spora daha fazla destek verdiği çıkan sonuçlar arasındadır. Devlet okullarında okuyan öğrenci ailelerinin bu konuda daha bilinçli hale getirilmesi önerilir.

4. Okullardaki öğrencilerin aileleri ile birlikte spor yapma isteklerinin devlet okullarında daha fazla olduğu gözlenmiştir. Ailelere bu konuda bilgiler verilerek, çocuklarının spor yaparken birlikte olmayı tercih ettikleri bildirilmelidir.

5. Beden eğitimi öğretmenlerinin spora verdikleri önem devlet okullarında daha fazla çıkarken, özel okul öğretmenlerinin seçiminde daha seçici olunması gerektiği önerilebilir.

6. Özellikle özel okullarda okuyan öğrencilerin gündemdeki spor olaylarını daha fazla takip etmeleri yolunda teşvik edilmelerinin gerektiği söylenebilir.

7. Özel okullardaki aile ile birlikte spor yapma oranlarının yüksekliği özel okullardaki çocukların ailelerinin gelir düzeyi ve öğrenimlerinin daha yüksek olmasına bağlı olduğu düşünülebilir.

8. Çalışmaya genelinde bakıldığında spora bakışları açısından özel okul ve devlet okulları öğrencileri arasında önemli bir fark olmadığı görülmüştür.

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, Sivas ilindeki ilköğretim okulu öğrencilerinin spora bakış açıları, spordan beklentileri, anne- baba ve eğitim kurumlarının bu konudaki tutumlarının tespit edilmesi, özel okullarla devlet okulları arasında bu tutumlarda farklılık olup olmadığını belirlemektir. Sivas il merkezinde eğitim ve öğretim veren mevcut üç özel okul üç farklı bölgede yer alan üç devlet okulu (toplam 281 öğrenci) çalışmaya katılmıştır.

Araştırmada belirlenen amaçlara ulaşabilmek için, elde edilen bilgiler doğrultusunda ve araştırmanın amacına uygun olarak üç bölümden ve toplam otuz sorudan oluşan anket formu geliştirilmiştir.

Anketler araştırmacı tarafından Sivas il merkezindeki mevcut üç özel okula ve üç devlet okuluna uygulanmak üzere dağıtılmıştır.

Anketten elde edilen veriler frekans ve yüzdelerle açıklanmış ve yorumlanmıştır. Karşılaştırmalarda χ^2 (ki-kare) testi uygulanmıştır. İstatistiksel anlamlılık için 0.05 yanılma düzeyi seçilmiştir.

Araştırma bulgularında elde edilen bilgilere göre,

Beden eğitimi dersini sevme sorusuna verilen cevaplarda gruplar arası farklılık yoktu ve çoğunluk evet cevabı verdi.

Beden eğitimi dersi dışında spor yapma özel okullar lehine daha yüksek bulundu.

Öğrenciler tarafından ilk sırada tercih edilen spor branşı her iki grup içinde futbol olarak belirtilmiştir.

Özel okullardaki öğrencilerin spora ayırdıkları zaman haftada 2–4 saat, devlet okullarında haftada 1–2 saat olarak belirlenmiştir.

Devlet okullarındaki öğrenciler sağlıklı bir yaşam için spor yaparken, özel okullardaki öğrenciler ise eğlenmek için sporu tercih ettiklerini belirtmişlerdir.

Ailenin spor yapma konusundaki desteği özel okullarda anlamlı olarak daha

yüksekti.

Beden eğitimi öğretmeni desteği devlet okullarında anlamlı olarak daha yüksekti.

Özel okullarda okuyan öğrencilerin anne ve babalarının daha fazla spor yaptıkları sonucu çıkarken devlet okullarında ise “ailede spor yapan var mı?” sorusunda kardeşler ilk sırada yer almıştır.

Aileleri ile birlikte spor yapma oranlarına bakıldığında, özel okulların devlet okullarına göre istatistiksel farklılığı olmayan bir yükseklik vardı. Devlet okullarındaki öğrenciler, Beden eğitimi dersi sayesinde spora olan ilgilerinin daha çok arttığını belirtmişlerdir.

Beden eğitimi dersinin fiziksel gelişime katkı sağladığı inancı devlet okullarında özel okullara göre istatistiksel olarak anlamlı oranda daha yüksekti.

Beden eğitimi dersinin düzenli spor yapmaya etkisi konusunda okullar arasında anlamlı bir farklılık yoktu.

“Beden eğitimi dersi nasıl işlenmeli” sorusuna hem özel hem de devlet okullarında öğrenciler, büyük çoğunlukla “yalnızca uygulamalı olarak işlenmeli” cevabını vermiştir.

Beden eğitimi dersinde gösterilen sportif etkinliklerle okul takımına girebilme beklentisi özel okullarda anlamlı olarak daha yüksekti.

SUMMARY

The purpose of this research is to determine the students' points of views about the sports at first Education schools in downtown Sivas, their expectations and the attitudes of parents-education institutions, the differences about the attitudes between the private schools and state schools about the sports. Three private and three state schools with 281 students from the educational system indifferent parts of Sivas took part.

To reach the determined aims in this research, a questionnaire of 30 questions and three parts with the leading points of data was developed.

The questionnaire was delivered to three private and three state school in the downtown by researcher.

The datas were taken by the survey were expressed and interpreted with the frequencis percentages. In comparisons χ^2 (chi square) test was done. For statistical meaning 0.05 error level was chosen.

According to the information that was taken by the research findings,

In the answers given fort the question of being keen on Physical Education, there was no differences among the groups and the great amount of them replied positively.

Exept the Physical Education, doingsports was more in private school.

The firts choice, among the bronches in sport, was football in both groups.

The time choosen for sports was determined 2-4 hours in private schools and 1-2 hours in state schools,

Sports was chosen for a heathy life by the students in state school on the other hand in private schools, sport was chosen to enjoy.

The encouragement of the teacher of Physical Education in state school is meaningly high.

In private school parents ara doing sports more but in state school brothers take the firts turn for the question "Is three anybody in your family do sport?"

The percentage in doing sportwith family has no statistical difference among the groups but slightly high in private schools. Students in state school determined that their interests in sports increased with the help of their Physical Education teacher.

The belief in the contribution of Physical Education in Physical progress in state school was higher than in the private schools.

There was no meaningful difference about the contribution of Physical Education to doing regular sports.

The question “How should Physical Education be subjected” Asked to the students both in private and state schools, majorly replied”only practicable.

In private school, students’ expectations of joining the school team and sports activitites are meaningly high.

KAYNAKLAR

- 1- AKGÜN, N.: **Çocuk ve Spor**. Akgün N (Edt). **Egzersiz Fizyolojisi**, Cilt 1, 3.baskı. T.C Başbakanlık Gençlik ve Spor Müdürlüğü yayımları Ankara, 1989: 203- 213
- 2- International Olympic Committe: **Sport medicine manual**. Hurford

- Enterprises Ltd. Calgary 1990.
- 3- KALYON, T.A. : **Spor Hekimliği Sporcu Sağlığı ve Spor Sakatlığı 2..** baskı GATA basımevi Ankara 1994.
 - 4- LARSON, C.A. **Curriculum Foundation and standarts for physical Education**, Englewood cliffs, New Jersey 1970.
 - 5- METZİ, J.D: **Age-specific concerns: Exercise in young and Elderly Athletes.** Arendt E.A (Edt) American Akademy of Orthopaedic Surgeons. İllinois 1999. 49–56.
 - 6- QUİLLEN W.S, MAGEE D.J, ZACHAZEWSKİ J.E: **The Proce of Athletic Injury and Rehabilitation.** In Zachazewski J.E, Magee D.J, Quillen W.S (Eds) **Athletic Injuries and Rehabilitation.** W.B Saunders Co. Philadelphia 1996; 3–7.
 - 7- STANİTSKİ, CL: **Common injuries preadolescent and adolescent athletes:** Recommendations for prevention sports med 1989; 7: 32–41.
 - 8- THEIN, L.A: **The Child and Adolescent Athlete** In Zachazewski J.E, Magee D.J, Quillen W.S (Eds) **Athletic Injuries and Rehabilitation.** W.B Saunders Co. Philadelphia 1996; 933–956.
 - 9- ARICI, H: **Öğretmenler ve Öğrenciler İçin Okullarda Beden Eğitimi,** 2.bası, Bağırgan Yayınevi, Ankara 1999.
 - 10- M.E.B: **İlköğretim Okulları Lise ve Dengi Okullar Beden Eğitimi Dersi Öğrenim Programı,** Milli Eğitim Basımevi, İstanbul 1988.
 - 11- ÖZMEN, Ö: **ağdaş Sporda Eğitim Üçgeni,** Geliştirilmiş baskı, 2. bası, Bağırgan Yayınevi, Ankara 1999.
 - 12- ÖNDÜ, A: **Beden Eğitim ve Sporda Özel Öğretim Yöntemleri,** Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 1999.
 - 13- Morpa Spor Ansiklopedisi. 1. cilt Kùltür Yayınları İstanbul, 1996.
 - 14- GÜNİŞİK, E: **İlkokullarda Beden Eğitimi " Beden Eğitimi Açısından İlköğretim Amaçlarının Açıklanması "** Ankara.
 - 15- LUMPKİN, A: **Physical Education A Contemporary Intraction.** Times Mirror, Mosby Collage Publication., 1986.

- 16- <http://16. www.derskolik.com/modules/egitimmakaleleri> .
- 17- YAYLACI, F: Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, sayı:1, 1998; 95-106.
- 18- M.E.B: **Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Ders içi ve Ders Dışı Çalışmaları Rehberi**, Ankara, 2000, Milli Eğitim Basımevi; 152–153.
- 19- BARROW, L.H: **Study of 7th- graders comprehensions of human reproduction concepts “ Journal of school health”** 47 (2) 197; 119-121.
- 20- ASTRAND, P: **Periapical condition of antrenor teeth after surgical-correction of mandibular prognathism- radiographic study**, “International journal of oral surgary 6 (6); 1977; 313–320.
- 21- ROCRBACHER, J A: **What is a handicap- impact of attitudes Personel and guidance Journal** 56 (3): 1977; 176–178.
- 22- REMPLEIN,.H: **Die Seelische Ent Wicklunk Des Menschen im Kindesund Jugeneblter**, Munchen- 1966.
- 23- GALLAHUE, L: **Understanding Motor Development In Children**. Canada: Jhon Wiley, Sons, Inc. 1982.
- 24- YAVUZER, H: **Çocuk Psikolojisi**, Altın Kitaplar, Altın Kitaplar Yayınevi İstanbul, 1985.
- 25- BUCHER, Charles A: **Wuest, Deborah A. Foundations Of Physical Education. And Sport, St. Louis-Toronto-Santa-Clara: Times Mirror/Mosby Colloge Publishing**, 1987.
- 26- KARAKUŞ, S: **Orta Öğretimde Eğitim Gören Kız Öğrencilerin Spora Eğilimleri (Sivas Örneği)** (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Sivas, 2001.
- 27- ÇON, M: **Üst Düzeyde (Elit) Spor Yapanların Spora Yönelmelerinde ilk ve Ortaöğretim Kurumlarının Etkisi**.(Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi) Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı. 1995. Ankara.
- 28- AKKAYA, L: **Kocaeli İlinde Orta Öğretim Gençliğinin Sportif**

Tercihlerini Etkileyen Ekonomik Faktörler. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi) Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. 1998. Sakarya.

29- ÖZHAN, F: Orta Öğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersinden Beklentileri. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). 1998. Sivas.

30- SUNAY, H: Ankara Üniversitesi'nde Beden Eğitimi ve Spor Derslerinin Uygulanabilirliği. E.P.Ö. Bölümü Program geliştirme Semineri, A. Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara 1991.

31- GÖKMEN, H., SCHNITGER, W: Zorunlu Seçmeli Beden Eğitimi Dersleri ve Ortadoğu Teknik Üniversitesi'nde Uygulanabilirliği. Alman Teknik İşbirliği Cemiyeti, Türk-Alman Projesi, Ankara 1981.

EKLER

Ek 1: Beden Eğitimi dersine bakış açısı ve beklenti anketi

Anket Formu

Bu araştırma Sivas il merkezinde ilköğretim okullarında eğitim gören öğrencilerin Beden Eğitimi dersine bakış açıları ve beklentilerinin ne olduğunu saptamak amacıyla hazırlanmıştır. Bu bakımdan araştırma büyük önem taşımaktadır. Anket sorularını lütfen dikkatlice okuyup doğru cevaplayınız. Teşekkürler.

İlknur ÖZBAKIR
Beden Eğitimi Öğretmeni

1. Cinsiyetiniz
 - 1 () Kız
 - 2 () Erkek

2. Yaşınız
 - 1.1 () 10
 - 1.2 () 11
 - 1.3 () 12
 - 1.4 () 13
 - 1.5 () 14
 - 1.6 () 15
 - 1.7 () 16 ve yukarısı

3. Doğum yeriniz
 - 2.1 () Köy
 - 2.2 () Kasaba
 - 2.3 () Şehir

4. Annenin eğitimi durumu
 - 4.1 () Okur-yazar
 - 4.2 () İlkokul mezunu
 - 4.3 () Ortaokul mezunu
 - 4.4 () Lise mezunu
 - 4.5 () Yüksek okul-fakülte (Üniversite) mezunu
 - 4.6 () Lisansüstü eğitim mezunu

5. Babanın eğitimi durumu
 - 5.1 () Okur-yazar
 - 5.2 () İlkokul mezunu
 - 5.3 () Ortaokul mezunu
 - 5.4 () Lise mezunu
 - 5.5 () Yüksek okul-fakülte (Üniversite) mezunu
 - 5.6 () Lisansüstü eğitim mezunu

6. Ailenizin aylık gelir düzeyi ne kadardır?
 - 6.1 () Bilmiyorum
 - 6.2 () Asgari ücret (veya 400 YTL)
 - 6.3 () 500–1000 YTL
 - 6.4 () 1001–1500 YTL
 - 6.5 () 1501–2000 YTL
 - 6.6 () 2001–2500 YTL
 - 6.7 () 2501–3000 YTL
 - 6.8 () 3001 YTL ve yukarısı

7. Annenizin mesleği nedir?

- 7.1 () Ev hanımı
- 7.2 () İşçi
- 7.3 () Memur
- 7.4 () İşyeri sahibi (esnaf)
- 7.5 () Emekli
- 7.6 () Öğretmen
- 7.7 () Mühendis
- 7.8 () Doktor
- 7.9 () Başka (belirtiniz).....

8. Babanızın mesleği nedir?

- 8.1 () Çalışmıyor
- 8.2 () İşçi
- 8.3 () Memur
- 8.4 () İşyeri sahibi (esnaf)
- 8.5 () Emekli
- 8.6 () Öğretmen
- 8.7 () Mühendis
- 8.8 () Doktor
- 8.9 () Başka (belirtiniz).....

9. Nerede oturuyorsunuz?

- 9.1 () Şehir merkezine uzak yerler
- 9.2 () Şehir merkezine yakın yerler
- 9.3 () Şehir merkezi

10. Oturduğunuz konut kime ait?

- 10.1 () Kira
- 10.2 () Kendimizin
- 10.3 () Lojman
- 10.4 () Yakınımıza ait
- 10.5 () Başka (belirtiniz).....

11. Okuldaki beden eğitimi dersini seviyor musunuz?

- 11.1 () Bilmiyorum
- 11.2 () Evet
- 11.3 () Hayır

12. 11. soruya hayır diyorsanız neden?

- 12.1 () Derste istediğimi bulamıyorum
- 12.2 () Derslerde kullanabilecek malzemelerim yok. (Eşofman, spor ayakkabısı vb...)
- 12.3 () Yeterli ders malzemesi yok (top, minder, pota vb...)
- 12.4 () Yeterli uygulama yapılmıyor
- 12.5 () Öğretmen bizimle yeterince ilgilenmiyor
- 12.6 () Başka (belirtiniz).....

13. Beden eğitimi dersi dışında spor yapıyor musunuz?

- 13.1 () Evet

- 13.2 () Hayır
- 14.** 13. soruya cevabınız evet ise hangi sporları yapıyorsunuz?
- 14.1 () Futbol
- 14.2 () Basketbol
- 14.3 () Voleybol
- 14.4 () Tenis
- 14.5 () Atletizm
- 14.6 () Başka (Belirtiniz).....
- 15.** Bir hafta süre içerisinde spora kaç saat zaman ayırıyorsunuz?
- 15.1 () 0–1 saat
- 15.2 () 1–2 saat
- 15.3 () 2–4 saat
- 15.4 () 4–6 saat
- 15.5 () 6 saat ve fazlası
- 16.** Hangi amaçla spor yapıyorsunuz?
- 16.1 () Boş zamanlarımı değerlendirmek için
- 16.2 () Bir kulübün lisanslı sporcusu olduğum için
- 16.3 () Sağlıklı bir yaşam için
- 16.4 () Okul takımında oynadığım için
- 16.5 () Rahatlamak, stres atmak için
- 16.6 () Eğlenmek için
- 16.7 () Başka (belirtiniz).....
- 17.** Aileniz spor yapmanız konusunda sizi destekliyor mu?
- 17.1 () Evet
- 17.2 () Hayır
- 18.** Beden eğitimi öğretmeniz sizi spor yapmanız konusunda destekliyor mu?
- 18.1 () Evet
- 18.2 () Hayır
- 19.** Ailenizde spor yapan var mı?
- 19.1 () Var
- 19.2 () Yok
- 20.** 19. soruya yanıtınız ‘var’ ise kimler?
- 20.1 () Anne
- 20.2 () Baba
- 20.3 () Kardeş
- 21.** Ailenizle birlikte spor yapıyor musunuz?
- 21.1 () Evet
- 21.2 () Hayır
- 22.** 21. soruya cevabınız evet ise kimlerle yapıyorsunuz?
- 22.1 () Anne

- 22.2 () Baba
22.3 () Kardeş
22.4 () Başka (yazınız).....

23. 21. soruya cevabınız hayır ise ailenizle birlikte spor yapmayı ister miydiniz?

- 23.1 () Evet
23.2 () Hayır

24. Beden Eğitimi dersi spora olan ilgi ve alakanızı artırdı mı?

- 24.1 () Evet
24.2 () Hayır

25. Beden Eğitimi dersi gündemdeki spor olaylarını takip etmenize katkı sağladı mı?

- 25.1 () Evet
25.2 () Hayır

26. Beden Eğitimi dersinde fiziksel gelişiminizi olumlu yönde geliştirmekle ilgili beklentileriniz var mı?

- 26.1 () Evet
26.2 () Hayır

27. Beden Eğitimi dersini alarak yaşantınızda düzenli spor yapma alışkanlığı kazandınız mı?

- 27.1 () Evet
27.2 () Hayır

28. Beden Eğitimi dersi sizce nasıl işlenmeli?

- 28.1 () Fikrim yok
28.2 () Teorik olarak (ders şeklinde)
28.3 () Uygulamalı olarak
28.4 () Teorik ve uygulama birlikte olmalı
28.5 () Sadece oyunlar şeklinde olmalı
28.6 () Başka (belirtiniz).....

29. Beden Eğitimi dersinde gösterdiğiniz sportif etkinliklerle okul takımına girebilmek gibi bir beklentiniz gerçekleşti mi?

- 29.1 () Evet
29.2 () Hayır

30. Mesleki hayatınızda Beden Eğitimi Öğretmeni olmak ister misiniz?

- 30.1 () Evet
30.2 () Hayır